

Luuka evangeelium

Sissejuhatus

¹ Juba mitmed on võtnud ette koostada ülevaadet neist asjust, mis meie seas on täide viidud,

² kooskõlas sellega, kuidas pealtnägijad ja sulased need on meile edasi andnud.

³ Nõnda olen minagi otsustanud, kuna ma olen algusest peale kõik täpselt järele uurinud, kirjutada korralik ülevaade sulle, kõrgesti austatud Teofilos,

⁴ et sa teaksid, kui usaldusväärne on sulle antud õpetus.

Ristija Johannese sündimise ettekuulutus

⁵ Juuda kuninga Heroodese ajal elas Sakariase nimeline preester, Abija teenistuskorrast.* Tema naine oli Aaroni järeltulija ja naise nimi oli Eliisabet.

⁶ Nad mõlemad olid õiged Jumala silmis, elades laitmatult kõigis Issanda käskudes ja korraldustes.

⁷ Aga neil ei olnud last, sest Eliisabet oli viljatu, ja nad mõlemad olid eakad.

⁸ Kord aga, kui Sakarias oli oma teenistuskorra ajal preestritalituses Jumala ees,

⁹ langes talle liisk minna preestrite kombe kohaselt Issanda templisse viirukit suitsutama.

¹⁰ Ja kui viiruki suitsutamise aeg saabus, palvetas kokku tulnud rahvahulk väljas.

¹¹ Siis ilmus talle Issanda ingel, seistes suitsutusalitari paremal pool.

* **1:5** Preesterkond oli jagatud 24 teenistuskorraks.

12 Teda nähes Sakarias ehmus ja teda valdas hirm.

13 Kuid ingel ütles talle: „Ära karda, Sakarias, sest su palvet on kuulnud. Su naine Eliisabet sünnitab sulle poja, ja sa paned talle nimeks Johannes.

14 Sul on temast rõõmu ja hõiskamist ning paljud rõõmustavad tema sündimisest,

15 sest ta saab suureks Issanda silmis. Ta ei tohi juua veini ega teisi kääritatud jooke, ja ta täidetakse Püha Vaimuga juba enne sündimist emaihus.

16 Ta pöörab palju Iisraeli rahvast tagasi Issanda, nende Jumala poole.

17 Ta kõnnib Issanda ees Eelija vaimus ja väes, et pöörata vanemate südamed nende laste poole ja sõnakuulmatud õigete tarkusse, et valmistada rahvas ette Issanda jaoks.“

18 Sakarias küsis inglilt: „Kuidas ma saan selles kindel olla? Ma olen juba vana mees ja mu nainegi on eakas.“

19 Ingel vastas talle: „Mina olen Gaabriel, kes seisab Jumala ees, ja mind on läkitatud sinuga rääkima ja kuulutama sulle seda rõõmusõnumit.

20 Nüüdsest jääd sa tummaks ega saa rääkida päevani, mil need asjad sünnivad, sest sa ei uskunud mu sõnu, mis lähevad täide määratud ajal.“

21 Samal ajal ootas rahvas Sakariast ja pani imeks, et ta nii kaua templis viibib.

22 Kui ta lõpuks välja tuli, siis ei saanud ta nendega rääkida. Nad mõistsid, et ta oli templis näinud nägemust, sest ta viipas neile käega, kuid ei suutnud rääkida.

23 Kui Sakariase teenistuskord läbi sai, läks ta koju.

24 Mõne aja pärast jäi ta naine Eliisabet lapseotele ja tõmbus viieks kuuks üksindusse. Ta ütles:

25 „Nõnda on Issand mulle neil päevil teinud, et ta näitas mulle oma soosingut ning võttis ära mu häbi inimeste ees.“

Jeesuse sündimise ettekuulutus

26 Kuue kuu pärast läkitas Jumal ingel Gaabrieli Naatsareti linna Galileas,

27 neitsi juurde, kelle nimi oli Maarja. Maarja oli kihlatud Joosepiga, kes põlvnes Taaveti soost.

28 Gaabriel läks tema juurde ja ütles: „Ole tervitatud, sa armuleidnu! Issand on sinuga!“

29 Maarja kohkus väga neist sõnadest ja mõtles, mida see tervitus võiks tähendada.

30 Aga ingel ütles talle: „Ära karda, Maarja, sest sa oled leidnud armu Jumala silmis!“

31 Sa jääd lapseotele ja sünnitad poja ja paned talle nimeks Jeesus.†

32 Tema saab suureks ja teda kutsutakse Kõigekõrgema Pojaks ning Issand Jumal annab talle tema esiisa Taaveti trooni.

33 Ta valitseb kuningana Jaakobi soo üle igavesti ning tema valitsus ei lõpe iialgi.“

34 Maarja küsis inglilt: „Kuidas see võimalik on, kui ma olen neitsi?“

35 Ingel vastas talle: „Püha Vaim tuleb sinu peale ja Kõigekõrgema vägi katab sind. Seepärast on laps,

† 1:31 Nimi *Jeesus* tuleb heebrea keelsest *Yeshua*, mille juur tähendab päästet, kuid täisnimi tähendab „Issand päästab“.

kes sinust sünnib, Püha, ja teda kutsutakse Jumala Pojaks.

³⁶ Isegi su sugulane Eliisabet on pojaootel oma vanas eas ja see on kuues kuu temal, keda öeldi olevat viljatu.

³⁷ Sest Jumala käes ei ole ükski asi võimatu.“

³⁸ Maarja ütles: „Mina olen Issanda teenija, sündigu mulle nii, nagu sa ütlesid!“ Ja ingel läks tema juurest ära.

Maarja ja Eliisabeti kohtumine

³⁹ Neil päevil asus Maarja teele ja ruttas mäestikku Juuda linna.

⁴⁰ Ta läks Sakariase majja ja tervitas Eliisabetti.

⁴¹ Kui Eliisabet kuulis Maarja tervitust, hüppas laps tema üsas ja Eliisabet sai täis Püha Vaimu.

⁴² Ta hüüdis valju häälega: „Õnnistatud oled sina naiste seas ja õnnistatud on laps, keda sa kannad!

⁴³ Aga miks saab mulle osaks selline arm, et mu Issanda ema tuleb minu juurde?

⁴⁴ Niipea kui su tervituse hääl mu kõrvu kostis, hüppas laps mu ihus rõõmu pärast.

⁴⁵ Õnnistatud on see, kes on uskunud, et Issand täidab oma töötused, mis ta on lubanud!“

Maarja kiituslaul

⁴⁶ Maarja ütles:
„Mu hing ülistab Issandat

⁴⁷ ja mu vaim hõiskab Jumalas, minu Päästjas,
⁴⁸ sest ta on pannud tähele oma sulase alandlikku olekut.

Siitpeale hüüavad mind õnnistatuks kõik sugupõlved,

⁴⁹ sest mulle on suuri asju teinud Vägev.

- Tema nimi on püha,
50 tema halastus ulatub nendeni, kes teda kardavad,
sugupõlvest sugupõlveni.
- 51 Ta on teinud vägevaid tegusid oma käega,
ta on pillutanud laiali need, kes on uhked oma mõtetes.
- 52 Ta on tõuganud maha valitsejad aujärgedelt ja ülendanud alandlikke.
- 53 Näljased on ta täitnud heade andidega, ent rikkad saatnud tühjalt minema.
- 54 Ta on kandnud hoolt oma sulase Iisraeli eest, ja osutanud halastust,
- 55 nõnda nagu ta on lubanud meie esivanematele, Aabrahamile ja tema järeltulijatele igavesti.“
- 56 Maarja jäi Eliisabeti juurde umbes kolmeks kuuks ja pöördus siis tagasi koju.

Ristija Johannese sünd

- 57 Kui Eliisabetil tuli aeg sünnitada, tõi ta ilmale poja.
- 58 Tema naabrid ja sugulased kuulsid, et Issand oli osutanud talle suurt halastust, ja nad rõõmustasid koos temaga.
- 59 Nad tulid kaheksandal päeval lapse ümberlõikamisele ja tahtsid panna talle tema isa nime Sakarias.
- 60 Kuid lapse ema ütles: „Ei, tema nimi peab olema Johannes!“
- 61 Nad ütlesid talle: „Su suguvõsas pole kedagi sellenimelist!“
- 62 Ja nad viipasid lapse isale, küsides, mis nime tema tahab lapsele panna.

⁶³ Sakarias küsis tahvlit ning kirjutas kõigi imestuseks: „Tema nimi on Johannes!“

⁶⁴ Samal hetkel pääsesid ta keelepaelad valla ja ta hakkas rääkima, kiites Jumalat.

⁶⁵ Aukartus valdas kõiki naabreid ja neist asjust räägiti kogu Juuda mägismaal.

⁶⁶ Kõik, kes sellest kuulsid, imestasid ja küsisid: „Mis küll saab sellest lapsest?“ Sest Issanda käsi oli temaga.

Sakariase kiituslaul

⁶⁷ Lapse isa Sakarias sai täis Püha Vaimu ja prohveteeris:

⁶⁸ „Kiidetud olgu Issand, Iisraeli Jumal, et ta on tulnud oma rahva hulka ja nad lunastanud.

⁶⁹ Ta on meile üles tõstnud päästesarve oma sulase Taaveti soost,

⁷⁰ nagu ta on rääkinud ajastute algusest oma pühade prohvetite suu kaudu,

⁷¹ pääste meie vaenlaste käest ja kõigi vihameeste käest,

⁷² et armu anda meie vanematele ja pidada meeles oma püha lepingut,

⁷³ vannet, mille ta on vandunud meie esiisale Abrahamile:

⁷⁴ päästa meid meie vaenlaste käest ja lubada meil teda kartmatult teenida

⁷⁵ pühaduses ja õigluses tema ees kõik meie elupäevad.

⁷⁶ Ja sind, minu laps, hüütakse Kõigekõrgema prohvetiks,

sest sa lähed Issanda ees temale teed valmis-
tama,
77 et anda tema rahvale teada päästest
nende pattude andeksandmises,
78 meie Jumala südamliku halastuse läbi,
millega meile tuleb päikesetõus taevast,
79 et paista nende peale, kes elavad pimeduses ja
surma varjus
ja juhtida meie jalgu rahuteele.“

80 Aga laps kasvas ja sai tugevaks vaimus. Ta
elas kõrbes selle päevani, mil ta astus avalikult
Iisraeli ette.

2

Jeesuse sündimine

1 Neil päevil andis keiser Augustus käsu kirju-
tada üles kogu Rooma riigi rahvas.

2 See oli esimene üleskirjutus, mis toimus ajal, kui
Küreenius oli Süüria maavalitseja.

3 Igaüks läks enda kirjapanekuks oma sünnilinna.

4 Nii läks ka Joosep Galileast Naatsareti lin-
nast üles Juudamaale Taaveti linna, mida hüütakse
Petlemmaks, sest ta oli Taaveti soost ja pärusmaalt.

5 Ta läks sinna, et end kirja panna koos Maar-
jaga, oma kihlatuga, kes ootas last.

6 Seal olles saabus lapse sündimise aeg ning
Maarja

7 tõi ilmale oma esmasündinud poja. Ta mähkis
lapse mähkmetesse ja asetaski sõime, sest nende jaoks
ei olnud majas enam kohta.

Karjased ja Issanda ingel

⁸ Seal olid karjased väljadel ja valvasid öösel oma karja.

⁹ Järsku ilmus neile Issanda ingel ja Issanda auhiilgus säras nende ümber ja nad olid hirmunud.

¹⁰ Kuid ingel ütles neile: „Ärge kartke! Ma kuulutan teile head sõnumit, mis toob palju rõõmu kogu rahvale!

¹¹ Teile on täna sündinud Taaveti linnas Päästja, kes on Messias, Issand.

¹² Ja see on teile tunnustäheks, et te leiate mähitud lapse sõimes magamas.“

¹³ Ühtäkki oli inglīga koos suur taevane väehulk Jumalat kiitmas:

¹⁴ „Au olgu Jumalale kõrgeimas taevas ja maa peal rahu nendele, kelle peal on tema soosing!“

¹⁵ Kui inglid olid nende juurest läinud tagasi taevasse, ütlesid karjased üksteisele: „Mingem siis Petlemma ja vaadake seda, mis on sündinud, mida Issand on meile teatanud!“

¹⁶ Nad läksid rutates ja leidsid Maarja ja Joosepi ja sõimes lebava lapse.

¹⁷ Seda nähes nad jutustasid, mida neile oli lapse kohta öeldud.

¹⁸ Kõik, kes karjaste lugu kuulsid, panid seda imeks,

¹⁹ aga Maarja talletas kõik need lood ning mõtiskles nende üle oma südames.

²⁰ Karjased pöördusid tagasi, ülistades ja kiites Jumalat kõige eest, mida nad olid kuulnud ja näinud. Kõik oli olnud nii, nagu neile oli räägitud.

²¹ Kaheksa päeva hiljem, kui laps ümber lõigati, pandi talle nimeks Jeesus – nimi, mille ingel oli

andnud enne lapse eostamist.

Jeesuse pühitsemine templis

²² Kui Moosese Seaduses nõutud puhas-
tuspäevad* täis said, viisid Joosep ja Maarja lapse
Jeruusalemma, et teda Issanda ette seada,

²³ nii nagu on Issanda Seaduses kirjutatud: „Iga
esmasündinud poeg on pühitsetud Issandale.“

²⁴ Ka tuli neil ohverdada paar turteltuvi või kaks
tuvipoega, nii nagu Issanda Seaduses on öeldud.

²⁵ Jeruusalemmas oli mees nimega Siimeon. Ta
oli õiglane ja vaga ning ootas Iisraeli lohutust, ja
Püha Vaim oli tema peal.

²⁶ Püha Vaim oli talle ilmutanud, et ta ei sure
enne, kui on näinud Issanda Messiat.

²⁷ Siimeon tuli Vaimu ajal templisse, ja kui
Jeesuse vanemad tõid lapse sinna, et toimida
temaga nii, nagu Seadus nõudis,

²⁸ võttis ta lapse sülle, kiitis Jumalat ja ütles:

²⁹ „Issand, nagu sa oled lubanud,

võid sa nüüd lasta oma sulasel rahus minna,

³⁰ sest mu silmad on näinud sinu päästet,

³¹ mille sa oled valmistanud kõikidele rah-
vastele:

³² valgust, mis ilmub uskmatutele,

ja auhiilgust sinu Iisraeli rahvale.“

³³ Jeesuse isa ja ema panid imeks, mida lapse
kohta räägiti.

³⁴ Siimeon õnnistas neid ja ütles Maarjale, ta
emale: „Vaata, see laps on seatud languseks ja
tõusuks paljudele Iisraelis ja tunnustäheks, mille
vastu räägitakse,

* **2:22** St. 40 päeva pärast sündi.

³⁵ et saaksid avalikuks paljude südamete mõtted. Ja mõõk läbistab ka sinu enda hinge.“

³⁶ Seal oli ka prohvet Anna, Aaseri suguharust pärit Penueli tütar. Ta oli kõrges eas; ta oli elanud oma mehega seitse aastat pärast abiellumist

³⁷ ja oli nüüd kaheksakümne nelja aastane lesk. Ta ei lahkunud kunagi templist, vaid ülistas Jumalat ööd ja päevad paastumise ja palvetamisega.

³⁸ Just sel ajal tuli ta sinna ja kiitis Jumalat ning kõneles Jeesusest kõigile, kes ootasid Jeruusalemma lunastust.

³⁹ Kui Joosep ja Maarja olid täitnud kõik, mida Issanda Seadus nõuab, pöördusid nad tagasi Galileasse, oma kodulinna Naatsaretti.

⁴⁰ Laps kasvas, sai tugevaks ja täitus tarkusega. Jumala arm oli tema peal.

Kaheteistkümneaastane Jeesus templis

⁴¹ Jeesuse vanemad läksid igal aastal paasapühadeks Jeruusalemma.

⁴² Kui ta oli saanud kaheteistkümneaastaseks, läksid nad sinna pühadeaja kombe järgi üheskoos.

⁴³ Pärast pühi, kui tema vanemad läksid tagasi koju, oli poiss Jeesus jäänud vanemate teadmata Jeruusalemma.

⁴⁴ Arvates ta olevat teekaaslaste hulgas, käisid nad ära ühe päeva tee ning hakkasid alles siis teda sugulaste ja tuttavate juurest otsima.

⁴⁵ Ja kui nad Jeesust ei leidnud, pöördusid nad teda otsides tagasi Jeruusalemma.

⁴⁶ Kolme päeva pärast leidsid nad Jeesuse templis istumas õpetajate keskel neid kuulamas ja küsimusi esitamas.

⁴⁷ Kõik, kes teda kuulsid, olid hämmastunud tema arusaamisest ja vastustest.

⁴⁸ Jeesuse vanemad olid teda nähes jahmunud ning ta ema ütles talle: „Poeg, miks sa oled meile nõnda teinud? Su isa ja mina oleme sind suure ahastusega otsinud.“

⁴⁹ Kuid tema vastas neile: „Miks te olete mind otsinud? Kas te siis ei teadnud, et ma pean olema oma Isa majas?“

⁵⁰ Kuid nad ei saanud aru, mida ta tahtis neile öelda.

⁵¹ Jeesus läks koos nendega alla Naatsaretti ning oli neile kuulekas. Kuid ta ema talletas kõik need lood oma südames.

⁵² Ja Jeesus kasvas tarkuses ja pikkuses ning leidis soosingut Jumala ja inimeste juures.

3

Ristija Johannese kuulutus

¹ Oli keiser Tiberiuse viieteistkümnes valitsusaasta. Pontius Pilaatus oli Juudamaa maavalitseja ja Herodes Galilea nelivürst, tema vend Filippus Iturea ja Trakoniitise nelivürst ja Lüsaanias Abileene nelivürst

² ning ülempreestrid olid Hannas ja Kaifas. Sel ajal tuli Jumala sõna kõrbes Sakariase pojale Johannesele.

³ Ta käis läbi kogu Jordani ümbruskonna ja kuulutas meelearandusristimist pattude andeksandmiseks.

⁴ Nõnda nagu on kirjutatud prohvet Jesaja sõnade raamatusse:

„Hüüdja hääl on kõrbes:

„Valmistage Issandale tee,

tehke tasaseks tema teerajad!

⁵ Kõik orud täidetagu
ning kõik mäed ja kingud tasandatagu,
kõverad teed saagu sirgeks
ja konarlikud rajad tasaseks.

⁶ Ja kõik inimesed saavad näha Jumala päästet.“ “

⁷ Johannes ütles nüüd rahvale, kes oli tulnud, et lasta ennast temal ristida: „Rästikute sugu, kes teile andis märku põgeneda saabuva viha eest?

⁸ Seepärast kandke meelearandusele kohast vilja ja ärge hakake endamisi ütleva: „Meie isa on Aabraham!“ Sest ma ütlen teile, Jumal võib nendest kividest äratada lapsi Aabrahamile.

⁹ Kirves on ka juba pandud puude juurte külge. Iga puu, mis ei kanna head vilja, raiutakse maha ja visatakse tulle.“

¹⁰ Inimesed küsisid Johanneselt: „Mida me siis peame tegema?“

¹¹ Ta vastas: „Kellel on kaks särki, andku sellele, kellel ei ole, ning kellel on toitu, tehku samuti.“

¹² Isegi maksukogujaid tuli, et lasta ennast ristida. Nad küsisid: „Õpetaja, mida me peame tegema?“

¹³ Johannes ütles neile: „Ärge võtke rohkem, kui teile on määratud!“

¹⁴ Ja temalt küsisid ka sõdurid: „Ja meie, mida meie peame tegema?“ Ta vastas neile: „Ärge pressige raha välja ja ärge süüdistage inimesi alusetult, olge rahul oma palgaga!“

¹⁵ Rahvas oli täis ootust ja kõik arvasid oma südames, et ehk Johannes ongi Messias.

¹⁶ Siis vastas ta kõikidele: „Mina ristin teid veega, kuid tuleb minust vägevam, kelle sandaalegi ma pole väärt lahti siduma. Tema ristib teid Püha Vaimu ja tulega.

¹⁷ Tal on tuulamiskühvel käes ja ta teeb puhtaks oma rehealuse. Ta kogub nisu aita, aga aganad ta põletab ära kustumatu tulega.“

¹⁸ Ja veel paljude muude sõnadega manitses Johannes inimesi ja kuulutas neile head sõnumit.

¹⁹ Aga kui nelivürst Herodes sai Johannese käest noomida oma venna Filippuse naise Heroodiase ja kõige muu kurja pärast, mida ta oli teinud,

²⁰ tegi Herodes veel sedagi, et pani Johannese vangi.

Jeesuse ristimine ja Jeesuse sugupuu

²¹ Kui kogu rahvast ristiti, siis ristiti ka Jeesus. Ja kui ta palvetas, avanes taevast

²² ja Püha Vaim laskus tema peale ihulikul kujul kui tuvi. Ja taevast kostis hää: „Sina oled minu Poeg, keda ma armastan, sinu üle on mul hea meel!“

²³ Jeesus oli oma tegevust alustades umbes kolmkümmend aastat vana. Ta oli – nagu arvati – Joosepi poeg,

Joosep oli Eeli poeg,

²⁴ tema oli Mattati,

tema oli Leevi, tema oli Melki,

tema oli Jannai, tema oli Joosepi,

²⁵ tema oli Mattitjahu, tema oli Aamose,

tema oli Nahumi, tema oli Hesli,

tema oli Naggai,

26 tema oli Mahati,
tema oli Mattitjahu, tema oli Simeii,
tema oli Jooseki, tema oli Jooda,
27 tema oli Joochanani, tema oli Reesa,
tema oli Serubbaabeli, tema oli Sealtieli,
tema oli Neeri,
28 tema oli Melki,
tema oli Addi, tema oli Koosami,
tema oli Elmadami, tema oli Eeri,
29 tema oli Jeesuse, tema oli Elieseri,
tema oli Joorimi, tema oli Mattati,
tema oli Leevi,
30 tema oli Siimeoni,
tema oli Juuda, tema oli Joosepi,
tema oli Joonami, tema oli Eljakimi,
31 tema oli Melea, tema oli Menna,
tema oli Mattata, tema oli Naatani,
tema oli Taaveti,
32 tema oli Iisai,
tema oli Oobedi, tema oli Boase,
tema oli Salma, tema oli Nahsoni,
33 tema oli Amminadabi, tema oli Raami,
tema oli Hesroni, tema oli Peretsi,
tema oli Juuda,
34 tema oli Jaakobi,
tema oli Iisaki, tema oli Aabrahami,
tema oli Terahi, tema oli Naahori,
35 tema oli Serugi, tema oli Reu,
tema oli Pelegi, tema oli Eeberi,
tema oli Selahi,
36 tema oli Keenani,
tema oli Arpaksadi, tema oli Seemi,
tema oli Noa, tema oli Lemeki,
37 tema oli Metuusala, tema oli Eenoki,

tema oli Jeredi, tema oli Mahalaleli,
tema oli Keenani,
³⁸tema oli Enose,
tema oli Seti, tema oli Aadama,
tema oli Jumala poeg.

4

Jeesuse proovilepanek

¹ Jeesus, täis Püha Vaimu, tuli tagasi Jordani äärest ja Vaim viis ta kõrbe,

² kus kurat teda nelikümmend päeva kiusas. Ta ei söönud midagi neil päevil ja kui see aeg oli möödunud, tundis ta nälga.

³ Ja kurat ütles talle: „Kui sa oled Jumala Poeg, siis käsi sellel kivil siin muutuda leivaks.“

⁴ Jeesus vastas talle: „Kirjutatud on: „Inimene ei ela üksnes leivast.““

⁵ Siis viis kurat Jeesuse kõrgele ja näitas talle ühe hetkega kõiki maailma kuningriike

⁶ ning ütles: „Ma annan sulle meelevalla kõigi nende üle ning nende hiilguse, sest see on minu kätte antud ja mina võin selle anda, kellele ma tahan.

⁷ Kui sa ülistad mind, siis on see kõik sinu päralt.“

⁸ Jeesus vastas talle: „Kirjutatud on: „Kum-marda Issandat, oma Jumalat, ja teeni ainult teda!““

⁹ Seejärel viis kurat Jeesuse Jeruusalemma, pani ta seisma templi katusele ja ütles: „Kui sa oled Jumala Poeg, siis kukuta end siit alla.

¹⁰ Sest kirjutatud on:
„Sinu pärast ta käsib oma ingleid, et nad sind hoiaksid.

11 Nad kannavad sind kätel, et sa oma jalga vastu kivi ei lööks.“ “

12 Kuid Jeesus vastas talle: „On öeldud: „Ära pane Issandat, oma Jumalat, proovile!“ “

13 Kui kurat oli kiusamise lõpetanud, jättis ta Jeesuse mõneks ajaks rahule.

Naatsaret hülgab Jeesuse

14 Jeesus tuli Vaimu väes tagasi Galileasse ja kuuldus temast levis kogu ümbruskonnas.

15 Ta õpetas nende sünagoogides, ja kõik tunnustasid teda.

16 Jeesus suundus Naatsaretti, kus ta oli üles kasvanud, ja läks nagu tavaliselt hingamispäeval sünagoogi. Ja kui ta tõusis lugema,

17 anti prohvet Jesaja raamat tema kätte. Ta avas rullraamatu ja leidis koha, kuhu oli kirjutatud:

18 „Issanda Vaim on minu peal,
sellepärast on ta mind võidnud
kuulutama vaestele rõõmusõnumit.

Ta on läkitanud mind kuulutama vangidele vabak-
slaskmist
ja pimedatele nägemist,
laskma vabadusse rõhutuid,

19 kuulutama Issanda meelepärast aastat.“

20 Ja keeranud rullraamatu kokku, andis Jeesus selle sünagoogi teenri kätte ja istus maha. Nüüd vaatasid sünagoogis kõik teda üksisilmi.

21 Ta hakkas neile rääkima: „Täna on see kirjakoht teie kuulates täide läinud.“

22 Kõik tunnustasid teda ja imestasid, et tema suust tulid sellised armulikud sõnad, ning ütlesid: „Eks tema ole Joosepi poeg?“

23 Kuid ta sõnas neile: „Kindlasti te tuletate mulle meelde vanasõna „Arst, aita iseennast!“. Ja ütlete: „Tee seda ka siin, oma kodukohas, mida oleme kuulnud sündivat Kapernaumas!“ “

24 Jeesus jätkas: „Tõesti, ma ütlen teile: ükski prohvet ei ole tunnustatud oma kodukohas.

25 Kuid tõepoolest, ma kinnitan teile, palju lesknaisi oli Iisraelis Eelija päevil, kui taevas oli suletud kolm aastat ja kuus kuud, nii et kogu maale tuli suur nälg.

26 Ometi ei saadetud Eelijat kellegi juurde nende hulgast, vaid Sareptasse Siidonimaal ühe lesknaise juurde.

27 Ja palju pidalitõbiseid oli Iisraelis prohvet Eliisa ajal, kuid keegi neist ei saanud puhtaks, vaid hoopis süürlane Naaman.“

28 Seda kuuldes läksid raevu kõik sünagoogis viibijad,

29 tõusid püsti ja kihutasid Jeesuse linnast välja. Nad viisid ta üles mäeseljale, mille peale oli ehitatud nende linn, et teda järsakust alla tõugata.

30 Ent Jeesus kõndis rahvahulgast läbi ja läks oma teed.

Jeesus ajab välja rüveda vaimu

31 Jeesus läks alla Kapernauma Galilea linna. Ta õpetas seal hingamispäeviti

32 ja nad olid vapustatud tema õpetusest, sest tema sõnadel oli meelevald.

33 Sünagoogis oli mees, kellel oli kuri vaim. See kisendas valju häälega:

34 „Mine minema! Mis on meil asja sinuga, Naatsareti Jeesus? Kas sa oled tulnud meid hävitama? Ma tean küll, kes sa oled – Jumala Püha!“

³⁵ Jeesus sõitles teda: „Jää vait ja mine temast välja!“ Siis kuri vaim paiskas mehe nende keskele maha ja läks temast välja ega teinud talle midagi viga.

³⁶ Ühtäkki olid kõik hämmastunud ja ärevil ning rääkisid omavahel: „Mida see veel tähendab? Ta käsutab meelevalla ja väega rüvedaid vaimu, ja need lähevadki välja!“

³⁷ Kuuldus temast levis kogu ümbruskonnas.

Jeesus tervendab paljusid

³⁸ Aga Jeesus tõusis, lahkus sünagoogist ja tuli Siimoni majja. Siimoni ämm oli kõrges palavikus, ja nad palusid Jeesust teda aidata.

³⁹ Jeesus astus ta peatsi juurde, sõitles palavikku ning see lahkus temast. Naine tõusis otsekohe üles ja kattis neile laua.

⁴⁰ Päikeseloojangul toodi kõik need, kellel olid mitmesugused haigused, Jeesuse juurde. Ta pani oma käed neist igaühe peale ja tegi nad terveks.

⁴¹ Ka kurjad vaimud läksid paljudest välja, ise kisendades: „Sina oled Jumala Poeg!“ Jeesus sõitles kurje vaimu ja keelas neil rääkida, sest nad teadsid, et tema on Messias.

⁴² Päeva hakul Jeesus väljus ja läks tühermaale. Inimesed otsisid teda, ja kui nad tema juurde jõudsid, püüdsid nad teda kinni pidada, et ta nende juurest ära ei läheks.

⁴³ Aga tema ütles neile: „Ma pean ka teistele linnadele kuulutama evangeeliumi Jumala riigist, sest selleks on mind läkitatud.“

⁴⁴ Ja ta jätkas kuulutamist Juudamaa sünagoogides.

5

Jeesus kutsub esimesed jüngrid

¹ Kord, kui Jeesus seisis Genneesareti järve ääres, kogunes rahvas tema ümber ja kuulas Jumala sõna.

² Ta nägi kaht paati kaldaserval, mille olid sinna jätnud kalamehed, kes ise võrke pesid.

³ Ta astus paati, mis kuulus Siimonile, ja palus teda kaldast pisut eemale sõuda. Ning ta istus ja õpetas rahvast paadist.

⁴ Kui ta lõpetas kõnelemise, sõnas ta Siimonile: „Sõua sügavasse vette, lase oma võrgud sisse ja vaata, kas näkkab!“

⁵ Siimon vastas talle: „Õpetaja, me oleme terve öö rüganud ega ole midagi saanud! Aga sinu sõna peale ma lasen võrgud vette.“

⁶ Kui nad olid seda teinud, said nad nii suure hulga kalu, et nende võrgud rebenesid.

⁷ Nad viipasid oma kaasosanikele teises paadis, et nad tuleksid neile appi. Nad tulid ja täitsid mõlemad paadid, nii et need hakkasid vajuma.

⁸ Kui Siimon Peetrus seda nägi, langes ta Jeesuse jalge ette ja ütles: „Mine minu juurest ära, Issand, sest ma olen patune mees!“

⁹ Sest tema ja kõik ta kaaslased olid hämmastunud kalasaagist, mis nad olid püüdnud,

¹⁰ ja samamoodi olid Sebedeuse pojad Johannes ja Jaakobus, kes olid Siimoni kaasosanikud.

Jeesus ütles Siimonile: „Ära kard! Nüüdsest peale hakkad sa püüdma inimesi!“

¹¹ Ja nii nad tõmbasid paadid kaldale, jätsid kõik maha ja järgnesid talle.

Jeesus tervendab pidalitõbise

12 Kui Jeesus viibis ühes linnas, tuli nende lähedale pidalitõbine mees. Jeesust nähes langes ta silmili maha ja anus teda: „Issand, kui sa tahad, siis sa võid mu puhtaks teha!“

13 Jeesus sirutas käe, puudutas teda ja ütles: „Ma tahan, saa puhtaks!“ Kohe lahkus pidalitõbi mehest.

14 Jeesus keelas teda juhtunust kellelegi rääkimast ja ütles: „Mine, näita ennast preestrile ja ohverda puhtakssaamise eest, mis Mooses on käskinud, neile tunnistuseks!“

15 Ent sõnum Jeesusest levis seda enam ning suur rahvahulk tuli kokku teda kuulama ja oma haigustest terveks saama.

16 Kuid Jeesus tõmbus tihti üksildastesse paikadesse palvetama.

Jeesus annab halvatule andeks ja tervendab ta

17 Ühel päeval oli Jeesus õpetamas ja seal istusid ka variserid ja kirjatundjad. Nad olid tulnud igast Galilea ja Juudamaa külast ning Jeruusalemmast. Ja Issanda vägi oli Jeesuse peal haigete tervendamiseks.

18 Mõned mehed kandsid magamisasemel halvatut ja püüdsid teda viia majja, et Jeesuse ette asetada.

19 Ja kui nad rahvahulga pärast ei leidnud selleks võimalust, läksid nad üles katusele, võtsid ära osa katusekive ning lasksid ta asemel alla rahva keskele otse Jeesuse ette.

20 Nende usku nähes ütles Jeesus: „Sõber, sinu patud on sulle andeks antud!“

21 Seepeale mõtlesid kirjatundjad ja variserid: „Kes see selline küll on, kes räägib Jumalat teotades? Kes muu saab patte andeks anda kui vaid Jumal üksi?“

22 Jeesus teadis, mida nad mõtlesid, ja küsis: „Miks te mõtlete selliseid asju oma südames?“

23 Kumb on kergem, kas öelda „Sinu patud on sulle andeks antud“ või „Tõuse üles ja kõnni“?

24 Aga teadke, et Inimese Pojal on meelevald patte andeks anda maa peal.“ Ta sõnas halvatule: „Sulle ma ütlen: tõuse üles, võta oma ase ja mine koju!“

25 Kohe tõusis mees üles nende nähes, võttis oma magamisaseme ja läks koju Jumalat ülistades.

26 Kõiki valdas hämmastus ja nad ülistasid Jumalat. Aukartlikult ütlesid nad: „Me oleme täna imelisi asju näinud!“

Leevi kutsumine

27 Pärast seda läks Jeesus välja ja nägi maksukogujat, nimega Leevi, istumas maksukoguja pingil. Jeesus ütles talle: „Järgne mulle!“

28 Ja Leevi tõusis, jättis kõik maha ja järgnes talle.

29 Leevi tegi Jeesusele oma kodus suure pidusöögi. Lauas oli nendega koos palju maksukogujaid ja hulk teisigi.

30 Variserid ja kirjatundjad, kes nende hulka kuulusid, pahandasid Jeesuse jüngritega: „Miks te sööte ja joote koos maksukogujate ja patustega?“

31 Jeesus vastas neile: „Arsti ei vaja terved, vaid haiged.“

32 Ma ei ole tulnud kutsuma õigeid, vaid patuseid meelearandusele.“

Jeesuse jüngrid ei paastu

³³ Nemad aga ütlesid Jeesusele: „Johannese jüngrid paastuvad sageli ja palvetavad, samuti ka variseride jüngrid, kuid sinu omad söövad ja joovad!“

³⁴ Jeesus vastas neile: „Kas te saate peigmehe sõpru panna paastuma ajal, kui peigmees on nendega?“

³⁵ Tuleb aeg, mil peigmees võetakse neilt ära, küll nad siis paastuvad.“

³⁶ Ta rääkis neile ka selle tähendamissõna: „Keegi ei rebi tükki uue rõiva küljest, et paigata vana, muidu see käristab ka uue katki ning paik uue küljest ei sobi vanale rõivale.“

³⁷ Ja keegi ei vala värsket veini vanadesse nahklähkritesse, muidu värsked vein rebestab lähkrid lõhki ja voolab maha ning lähkrid muutuvad kõlbmatuks.

³⁸ Värske vein tuleb valada ikka uutesse lähkritesse.

³⁹ Ja keegi, kes on joonud vana veini, ei soovi uut, vaid ütleb: „Vana on parem!“ “

6

Jeesus on hingamispäeva Issand

¹ Ühel hingamispäeval, kui Jeesus läks läbi viljapõldude, katkusid ta jüngrid viljapäid, hõõrusid neid käte vahel ja sõid.

² Ent mõned variserid küsisid: „Miks te teete seda, mida ei tohi teha hingamispäeval?“

³ Jeesus vastas neile: „Kas te ei ole lugenud, mida tegi Taavet, kui temal ja ta kaaslastel oli nälg?“

⁴ Kuidas ta läks Jumala kotta ja võttis ohvrileibu, sõi ja andis oma meestele, ehkki neid ei ole lubatud süüa kellelgi peale preestrite?“

⁵ Jeesus ütles neile: „Inimese Poeg on hingamispäeva Issand!“

⁶ Ühel teisel hingamispäeval, kui Jeesus oli läinud sünagoogi ja õpetas, juhtus seal olema mees, kelle parem käsi oli kärbunud.

⁷ Kirjatundjad ja variserid otsisid põhjust, et Jeesust süüdistada, ja nõnda nad jälgisid, kas ta tervendab hingamispäeval.

⁸ Jeesus teadis nende mõtteid. Ta lausus mehele, kellel oli kärbunud käsi: „Tõuse püsti ja seisa meie ette!“ Ta tõusis ja jäi seisma.

⁹ Jeesus ütles neile: „Ma küsin teilt, mida on hingamispäeval lubatud teha: head või halba, päästa elu või see hävitada?“

¹⁰ Ta vaatas neist igaühele otsa ja ütles mehele: „Siruta oma käsi!“ Mees tegi seda ja ta käsi sai täiesti terveks.

¹¹ Kirjatundjad ja variserid läksid aga raevu ja hakkasid arutama, mida nad võiksid Jeesusele teha.

Kaksteist apostlit

¹² Mõni aeg hiljem läks Jeesus mäele palvetama ja veetis kogu öö Jumalat paludes.

¹³ Päeva saabudes kutsus ta jüngrid enese juurde ja valis nende hulgast kaksteist, keda ta määras ka apostliteks. Need olid:

14 Siimon, keda ta nimetas Peetruseks*, tema vend Andreas,
 Jaakobus,
 Johannes,
 Filippus,
 Bartolomeus,
 15 Matteus,
 Toomas,
 Jaakobus, Alfeuse poeg,
 Siimon, keda kutsutakse Selooteseks†,
 16 Juudas, Jaakobuse poeg,
 ja Juudas Iskariot, kes sai äraandjaks.

Õnnistus ja häda

17 Kui Jeesus oli tulnud nendega koos mäelt alla, peatus ta tasases paigas. Seal oli suur hulk tema jüngreid ja arvukalt rahvast kogu Juudamaalt, Jeruusalemmast ning Tüürose ja Siidoni rannikualalt,

18 kes olid tulnud teda kuulama ja oma haigustest terveks saama. Paranesid ka rüvedatest vaimudest piinatud inimesed.

19 Kõik püüdsid teda puudutada, sest temast tuli vägi välja ja see tervendas neid kõiki.

20 Jeesus vaatas oma jüngrite poole ja ütles:
 „Õnnistatud olete teie, kes te olete vaesed,
 sest teie päralt on Jumala riik!

21 Õnnistatud olete teie, kes te praegu nälgite,
 sest teid toidetakse!

Õnnistatud olete teie, kes te praegu nutate,
 sest teie saate naerda!

* **6:14** *Peetrus* tähendab kreeka keeles kaljut. † **6:15** See nimi märgib selooti, fanaatilist vabadusvõitlejat.

22 Õnnistatud olete teie, kui inimesed teid vihkavad
ja teid endi hulgast välja heidavad, kui nad
teid teotavad
ja teie nime põlgavad
Inimese Poja pärast!

23 Olge rõõmsad sel päeval ja hüpake, sest teie
tasu on suur taevas! Just samuti tegid nende
esivanemad prohvetitega.

24 Ent häda teile, kes te olete rikkad,
sest teil on lohutus juba käes!

25 Häda teile, kes te praegu olete hästi toidetud,
sest teie saate veel nälgida!

Häda teile, kes te praegu naerate,
sest teie saate leinata ja nutta!

26 Häda teile, kui kõik inimesed räägivad teist hästi,
sest samuti tegid ju nende esivanemad
valeprohvetitele!

Vaenlase armastamisest

27 Kuid ma ütlen teile, kes kuulete: armastage
oma vaenlasi, tehke head neile, kes teid vihkavad.

28 Õnnistage neid, kes teid neavad, palvetage
nende eest, kes teid laimavad.

29 Kui keegi lööb sind ühele põsele, pööra tema
poole ka teine, ja kui keegi võtab sinult kuue,
sellele ära keela ka särki!

30 Anna igauhele, kes sinult küsib, ja kes võtab
sinu oma, sellelt ära nõua tagasi!

31 Tehke teistele seda, mida soovite, et nad ka
teile teeksid!

32 Kui te armastate neid, kes teid armastavad,
mis kasu te sellest ootate? Isegi patused armas-
tavad neid, kes neid armastavad.

33 Ja kui te teete head neile, kes teile head teevad, mis tunnustust te selle eest ootate? Isegi patused teevad sedasama.

34 Kui te laenate neile, kellelt te loodate tagasi saada, mis tunnustust te selle eest ootate? Ka patused laenavad patustele, et nad samavõrra tagasi saaksid.

35 Armastage oma vaenlasi, tehke head ja laenake neile ilma midagi tagasi lootmata. Siis on teie tasu suur ja te olete Kõigekõrgema lapsed, sest tema on hea tänamatute ja kurjade vastu!

36 Olge armulised, nagu teie Isa on armuline!

Kohtumõistmisest teiste üle

37 Ärge mõistke kohut, ja ka teie üle ei mõisteta kohut! Ärge mõistke hukka, ja ka teid ei mõisteta hukka! Andke andeks, ja teile antakse andeks!

38 Andke, ja teile antakse – hea, tihedaks vajutatud, kokku raputatud, kuhjaga mõõt antakse teie rüppe. Selle mõõduga, millega teie mõõdate, mõõdetakse teile tagasi.“

39 Ta rääkis neile ka tähendamissõna: „Kas pime saab juhtida pimedat? Eks nad mõlemad kuku auku?

40 Ei ole jünger õpetajast üle, kuid iga väljaõppe saanu on nagu tema õpetaja.

41 Miks sa näed pindu oma venna silmas, aga palki enda silmas ei märka?

42 Kuidas sa võid oma vennale öelda: „Vend, lase ma tõmban välja pinnu sinu silmast!“ ja ise ei näe palki oma silmas? Silmakirjatseja, tõmba esmalt palk oma silmast välja, ja siis sa näed ka pindu oma venna silmast välja tõmmata!

Puu ja selle vilj

⁴³ Ükski hea puu ei kannu halba vilja, ega halb puu head.

⁴⁴ Iga puud tuntakse tema viljast. Viigimarju ei korjata kibuvitstelt ega koguta viinamarjako-
baraid ohakailt.

⁴⁵ Hea inimene toob välja head oma südame heast tagavarast ja kuri inimene toob kurjusest välja kurja. Sest ta suu räägib sellest, mida ta süda on täis.

Tark ja rumal ehitaja

⁴⁶ Aga miks te mind hüüate: „Issand, Issand!“ ega tee, mida ma ütlen?

⁴⁷ Ma näitan teile, milline on inimene, kes minu juurde tulles kuuleb mu sõnu ja teeb nende järgi.

⁴⁸ Ta on inimese sarnane, kes maja ehitades kaevab sügavale ja ladus alusmüüri kaljule. Kui tuli üleujutus, sööstis tulvavesi vastu maja, kuid ei suutnud seda kõigutada, sest see oli ehitatud hästi.

⁴⁹ Aga kes kuuleb ega tee, see on inimese sarnane, kes ehitab maja maapinnale ilma alusmüürita. Tulvavesi sööstis vastu maja ja see varises kokku ning hävis täielikult.“

7

Sadakonna ülema usk

¹ Kui Jeesus oli kõnelenud kõike seda teda kuulanud rahvale, läks ta Kapernauma.

² Ühe sadakonna ülema* sulane oli haige ja suremas. Sadakonna ülem hindas oma sulast väga

* **7:2** Sadakonna ülem oli Rooma sõjaväe ohvitser.

³ ning, kuulnud Jeesusest, läkitas ta juutide vane-
mad tema juurde palvega, et Jeesus tuleks ja teeks
terveks tema sulase.

⁴ Nad tulid Jeesuse juurde ja palusid teda tungi-
valt: „See mees väärrib sinu abi,

⁵ sest ta armastab meie rahvast. Ta on ehitanud
meile ka sünagoogi.“

⁶ Ja Jeesus läks nendega kaasa.

Ta ei olnud enam kuigi kaugel sellest majast,
kui sadakonna ülem saatis oma sõbrad talle ütleva:
„Issand, ära tee enesele rohkem tüli, sest ma ei ole
väärt, et sina minu katuse alla tuled!

⁷ Seepärast ma ei ole ka ennast arvanud väärt
sinu juurde tulema. Anna vaid käsk ja mu teener
paraneb!

⁸ Mina ise olen ju samuti võimu alla seatud ja
minule alluvad sõdurid. Kui ma ütlen ühele neist:
„Mine!“, siis ta läheb. Ma ütlen teisele: „Tule!“ ja
ta tuleb. Ma ütlen oma teenrile: „Tee seda!“ ja ta
teeb.“

⁹ Seda kuuldes Jeesus imestas ta üle, ja pöördudes
rahvahulga poole, kes käis temaga kaasas, sõnas:
„Ma ütlen teile, isegi Iisraelis ei ole ma leidnud nii
suurt usku!“

¹⁰ Ja kui saadikud majja tagasi pöördusid, leidsid
nad sulase tervena.

Jeesus äratab surnuist lesknaise poja

¹¹ Mõni aeg hiljem läks Jeesus Naini linna ning
temaga läksid kaasa ta jüngrid ja suur rahvahulk.

¹² Aga kui ta linnaväravale lähenes, kanti sealt
välja surnut. See oli ema ainus poeg, ja ema oli
lesk. Teda saatis suur hulk linnarahvast.

¹³ Kui Issand nägi ema, siis tal hakkas temast
kahju ja ta ütles: „Ära nuta!“

14 Ta astus ligi, puudutas surnuraami, ning kandjad jäid seisma. Jeesus ütles: „Noormees, ma ütlen sulle, tõuse üles!“

15 Surnu tõusis istuli ja hakkas rääkima. Jeesus andis poja ta emale.

16 Neid kõiki täitis aukartus ja nad ülistasid Jumalat. Nad ütlesid: „Meie seas on tõusnud suur prohvet!“ ja „Jumal on tulnud aitama oma rahvast!“

17 Ja jutt Jeesusest levis kogu Juudamaal ja selle ümbruskonnas.

Jeesus ja Ristija Johannes

18 Kõigest sellest jutustasid Johannesele tema jüngrid. Ja Johannes kutsus kaks oma jüngritest enda juurde

19 ja saatis nad Issanda käest küsima: „Kas sina oled see, kes pidi tulema, või me peame ootama kedagi teist?“

20 Mehed tulid Jeesuse juurde ja ütlesid: „Ristija Johannes läkitas meid sinu käest küsima, kas sina oled see, kes pidi tulema, või me peame ootama kedagi teist?“

21 Samal tunnil tegi Jeesus paljud terveks haigustest, vaevadest ja kurjadest vaimudest ning paljudele pimedatele andis nägemise.

22 Ja Jeesus vastas neile: „Minge ja teatage Johannesele, mida te olete näinud ja kuulnud: pimedad saavad nägijaks, jalust vigased kõnnivad, pidalitõbised saavad puhtaks, kurdid kuulevad, surnud ärkavad üles, vaestele kuulutatakse evangeeliumi

23 ning õnnistatud on igaüks, kes minu pärast ei pahanda.“

24 Kui Johannese saadikud olid ära läinud, hakkas Jeesus rahvale rääkima Johannesest: „Mida te käisite kõrbes vaatamas? Kas tuules kõikuvat kõrt?

25 Või mida te tahtsite välja minnes näha? Kas peenetes rõivastes meest? Need, kes kannavad kalleid rõivaid ja elavad toretsemises, on kuningakodades.

26 Mida te siis tahtsite näha? Kas prohvetit? Jah, ma ütlen teile, palju enam kui prohvetit!

27 Tema on see, kellest on kirjutatud:

„Vaata, ma saadan sinu ees oma saadiku,
kes valmistab sinu tee su ees!“

28 Ma ütlen teile, ei ole naisest sündinute seas keegi suurem kui Johannes, ent vähim Jumala riigis on temast suurem.

29 Kogu rahvas, kes teda kuulis, ja isegi mak-sukogujad tunnistasid, et Jumala tee on õige, ning lasid endid ristida Johannese ristimisega.

30 Kuid variserid ja kirjatundjad lükkasid tagasi Jumala kavatsuse eneste kohta sellega, et ei lasknud Johannesel ennast ristida.

31 Kellega ma võiksin võrrelda selle sugupõlve inimesi? Kelle sarnased nad on?

32 Nad on laste sarnased, kes turuplatsil istuvad ja üksteisele nõnda hõikavad:

„Meie mängisime teile vilepilli,
aga teie ei tantsinud!

Meie itkesime kurvalt,
aga teie ei nutnud!“

33 Sest Ristija Johannes tuli, ta ei söö leiba ega joo veini, ja teie ütlete: „Tal on kuri vaim!“

³⁴ Inimese Poeg on tulnud, sööb ja joob, ning siis te ütlete: „Vaadake, see inimene on õgard ja joodik, maksukogujate ja patuste sõber!“

³⁵ Kuid tarkust kinnitavad kõik tema lapsed.“

Patune naine võiab Jeesust

³⁶ Üks variseridest kutsus Jeesuse enda juurde sööma. Ta läks variseri koju ja istus lauda.

³⁷ Linnas oli keegi naine, kes elas patust elu. Kui ta sai teada, et Jeesus istub variseri majas lauas, tuli naine sinna alabasternõus lõhnasalviga.

³⁸ Ta astus Jeesuse taha ta jalgade juurde, niisutas nuttes tema jalgu pisaratega ja kuivatas neid oma juustega, suudles ta jalgu ja võidis neid lõhnasalviga.

³⁹ Kui variser, kes oli Jeesuse külla kutsunud, seda nägi, mõtles ta endamisi: „Kui ta oleks prohvēt, siis ta taipaks, missugune naine see on, kes teda puudutab, et see naine on patune.“

⁴⁰ Kuid Jeesus ütles talle: „Siimon, mul on sulle midagi öelda!“

„Räägi, Õpetaja!“ vastas ta.

⁴¹ „Ühel rahalaenajal oli kaks võlglast. Üks neist oli võlgu viissada teenarit[†], teine viiskümmend.“

⁴² Kuna neil ei olnud raha talle tagasi maksta, siis ta kustutas nende mõlema võla. Kumb neist nüüd teda rohkem armastab?“

⁴³ Siimon vastas: „Ma arvan, et see, kelle võlg oli suurem.“

Jeesus ütles talle: „Sa arvasid õigesti.“

⁴⁴ Pöördudes naise poole, lausus ta Siimonile: „Kas sa näed seda naist? Ma tulin sinu majja. Sina

[†] 7:41 Üks teenar oli töölise keskmise päevapalk.

ei andnud mu jalgade pesuks vett, kuid tema on oma pisaratega mu jalgu niisutanud ja juustega kuivatanud.

⁴⁵ Sina ei suudelnud mind tervituseks, kuid tema ei ole sellest ajast peale, kui ta sisse astus, lakanud mu jalgu suudlemast.

⁴⁶ Sina ei võidnud mu pead õliga, kuid tema on võidnud mu jalgu lõhnasalviga.

⁴⁷ Seetõttu ma ütlen sulle, et tema paljud patud on talle andeks antud, nagu tema suur armastus on näidanud. Aga kellele antakse andeks pisut, see ka armastab pisut.“

⁴⁸ Ja ta ütles naisele: „Su patud on sulle andeks antud.“

⁴⁹ Lauasolijad küsisid isekeskis: „Kes see on, kes isegi patte andeks annab?“

⁵⁰ Jeesus ütles naisele: „Sinu usk on sind päästnud. Mine rahu!“

8

Tähendamissõna külvajast

¹ Pärast seda rändas Jeesus linnast linna ja külast külla, kuulutades evangeeliumi Jumala riigist. Kaksteist jüngrit olid koos temaga

² ja samuti mõned naised, keda ta oli vabastanud kurjadest vaimudest ja haigustest. Need olid Maarja, keda kutsutakse Magdaleenaks, kellest oli seitse kurja vaimu välja läinud;

³ Johanna, Heroodese majapidaja Kuusase naine; Susanna ja paljud teised. Need naised toetasid neid oma varaga.

⁴ Samal ajal kui suur rahvahulk kogunes ja paljudest linnadest Jeesuse juurde tuli, rääkis ta neile tähendamissõna:

⁵ „Külvaja läks välja seemet külvama. Külvamisel kukkus osa seemet teeveerde, selle peal tallati ja linnud sõid selle ära.

⁶ Osa kukkus kivisele pinnale, ja tärgates see kuivas, sest seal ei olnud niiskust.

⁷ Osa seemet kukkus ohakate sekka, ja kasvavad ohakad lämmatasid selle.

⁸ Aga osa kukkus heasse mulda ja kandis saaki sada korda rohkem kui külvati.“

Kui ta oli seda öelnud, hüüdis Jeesus: „Kellel kõrvad on, see kuulgu!“

⁹ Jeesuse jüngrid küsisid temalt, kuidas seda tähendamissõna mõista.

¹⁰ Jeesus ütles: „Teile on antud teada Jumala riigi saladusi, aga teistele räägitakse tähendamissõnades, et nad

„vaadates ei näeks
ja kuuldes ei mõistaks.“

¹¹ Tähendamissõna tuleb mõista nii: seeme on Jumala sõna.

¹² Teeveered on need, kes kuulevad, aga siis tuleb kurat ja võtab sõna ära nende südamest, et nad ei usuks ega pääseks.

¹³ Kivisele pinnale külvatud on need, kes kuuldes võtavad sõna rõõmuga vastu, kuid neil ei ole juurt. Nad usuvad lühikest aega, aga katsumuste ajal nad langevad ära.

¹⁴ Ohakatesse kukkunud seeme on aga need, kes küll kuulevad, kuid siis lämmatavad neid elumured, rikkus ja naudingud ning nad ei saa küpseks.

15 Kuid heas mullas seeme on need, kellel on üllas ja hea süda, kes sõna kuuldes seda hoiavad ning kannatlikkuses vilja kannavad.

Tähendamissõna lambist ja lambijalast

16 Mitte keegi, kes on süüdanud lambi, ei kata seda savipotiga ega pane seda ka voodi alla, vaid paneb selle lambijalale, et sisenejad näeksid valgust.

17 Sest ei ole midagi varjatut, mis ei tuleks ilmsiks, ega midagi salajast, mis ei saaks teatavaks ega tehtaks avalikuks.

18 Seetõttu kaaluge hoolikalt, kuidas te kuulate! Kellel on, sellele antakse, ja kellel ei ole, sellelt võetakse ära seegi, mida ta arvab enesel olevat.“

Jeesuse ema ja vennad

19 Jeesuse juurde tulid ta ema ja vennad, kuid ei saanud temaga rahvahulga tõttu kokku.

20 Keegi ütles talle: „Su ema ja vennad seisavad väljas ja tahavad sind näha.“

21 Ta vastas: „Minu ema ja mu vennad on need, kes Jumala sõna kuulevad ja selle järgi teevad.“

Jeesus vaigistab tormi

22 Ühel päeval ütles Jeesus oma jüngritele: „Sõidame üle järve teisele kaldale.“ Nii nad astusid paati ja asusid teele.

23 Purjetamise ajal jäi ta magama. Kuid järvel tõusis raju, paat läks vett täis ja nad olid suures ohus.

24 Jüngrid läksid ta juurde, öeldes: „Õpetaja, Õpetaja, me upume!“

Ta ärkas üles, sõitles tuult ja mässavaid laineid. Torm vaibus ja kõik oli rahulik.

²⁵ Jeesus küsis jüngritelt: „Kus on teie usk?“

Nemad lõid kartma ja küsisid üksteiselt imestades: „Kes see mees küll on, et ta käsutab isegi tuuli ja vett ning need kuuletuvad talle?“

Jeesus tervendab kurjadest vaimudest vaevatud mehe

²⁶ Nad purjetasid gerasalaste maale, mis on Galileast teisel pool järve.

²⁷ Kui Jeesus maale astus, oli tal vastas kurjast vaimust vaevatud mees, kes oli tulnud linnast. See mees ei kandnud ammu enam rõivaid ega elanud majas, vaid haudades.

²⁸ Jeesust nähes hakkas ta karjuma, langes tema jalge ette maha ja kisendas: „Mida sa minust tahad, Jeesus, Kõigekõrgema Jumala Poeg? Ma anun sind, ära piina mind!“

²⁹ Jeesus oli ju käskinud rüvedal vaimul mehest välja minna. See oli teda palju kordi oma valdusse haaranud. Ja kuigi teda oli kätest ja jalgadest aheldatud ning valve all hoitud, oli ta ahelad katki rebinud ning kuri vaim oli teda kihutanud tühermaale.

³⁰ „Mis su nimi on?“ küsis Jeesus.

Mees vastas: „Leegion.“ Sest temasse oli läinud palju kurje vaimu.

³¹ Need palusid Jeesust korduvalt, et ta ei käsiks neid sügavikku minna.

³² Aga seal oli suur seakari mäe peal söömas. Kurjad vaimud palusid teda, et ta lubaks neil minna sigade sisse, ja Jeesus lubas.

³³ Kui nad olid mehest väljunud, läksid nad sigadesse ning kari tormas järsakust alla järve ja uppus.

³⁴ Kui karjused nägid, mis oli sündinud, põgenesid nad ja jutustasid sellest linnas ja maal.

³⁵ Inimesed tulid vaatama, mis oli juhtunud. Kui nad jõudsid Jeesuse juurde ja leidsid mehe, kellest kurjad vaimud olid välja läinud, rõivastatult ja selge aruga Jeesuse jalge ees istumas, lõid nad kartma.

³⁶ Pealtnägijad kirjeldasid neile, kuidas kurjast vaimust vaevatu oli terveks tehtud.

³⁷ Kõik gerasalaste piirkonna elanikud palusid Jeesust, et ta lahkuks nende juurest, sest suur hirm valdas neid. Jeesus astus siis paati ning pöördus tagasi.

³⁸ Aga mees, kellest kurjad vaimud olid välja läinud, anus Jeesust, et ta võiks minna koos temaga. Kuid Jeesus saatis ta minema, öeldes:

³⁹ „Mine tagasi oma koju ja räägi, kui palju Jumal sinu heaks on teinud.“ Siis mees läks ja kuulutas kogu linnas, mida Jeesus oli talle teinud.

Jeesus äratab surnuist Jairuse tütre ja tervendab veritõbise naise

⁴⁰ Kui nüüd Jeesus tagasi jõudis, võttis teda vastu rahvahulk, sest nad kõik ootasid teda.

⁴¹ Sinna tuli mees, nimega Jairus, kes oli sünagoogi ülem. Ta langes Jeesuse jalge ette ning palus teda tulla oma koju.

⁴² Sest ta ainus laps, umbes kahesteistkümneaastane tütar, oli suremas.

Kui Jeesus oli teel sinna, pressis rahvas talle peale.

⁴³ Nende hulgas oli naine, kes oli kannatanud kaksteist aastat verejooksu. Ta oli arstide peale kulutanud kogu oma vara, kuid keegi ei olnud suutnud teda terveks teha.

⁴⁴ See naine läks Jeesuse selja taha ja puudutas ta kuue serva. Otsekohe verejooks lakkas.

⁴⁵ Jeesus küsis: „Kes puudutas mind?“

Kui kõik eitasid, ütles Peetrus: „Õpetaja, rahvas tungleb ja pressib sulle peale.“

⁴⁶ Ent Jeesus ütles: „Keegi puudutas mind, sest ma tundsin väge enesest välja minevat.“

⁴⁷ Kui naine nägi, et ta ei saa tähelepandamatuks jääda, tuli ta värisedes ja langes Jeesuse jalge ette. Ja ta jutustas kogu rahva ees, miks ta oli Jeesust puudutanud ja kuidas ta otsekohe oli terveks saanud.

⁴⁸ Jeesus ütles naisele: „Tütar, sinu usk on sind terveks teinud, mine rahus!“

⁴⁹ Kui Jeesus alles rääkis, tuli keegi sünagoogi ülema majast ja ütles: „Su tütar on surnud. Ära tülitä enam Õpetajat!“

⁵⁰ Seda kuuldes ütles Jeesus Jairusele: „Ära kardä! Usu ainult, ja ta saab terveks!“

⁵¹ Jairuse majja jõudes ei lubanud ta kedagi endaga koos sisse tulla peale Peetruse, Johannese, Jaakobuse ning lapse isa ja ema.

⁵² Kõik inimesed nutsid ja halasid, kuid Jeesus ütles: „Ärge nutke! Ta ei ole surnud, vaid magab!“

⁵³ Ja nad naersid tema üle, sest nad teadsid, et tüdruk on surnud.

⁵⁴ Kuid Jeesus võttis ta käest kinni ja hüüdis: „Lapsuke, tõuse üles!“

⁵⁵ Ja vaim pöördus tüdrukusse tagasi ja ta tõsis kohe üles ning Jeesus käskis talle süüa anda.

⁵⁶ Tüdruku vanemad olid hämmastunud, kuid Jeesus keelas neid kellelegi kõnelemast, mis oli sündinud.

9

Jeesus läkitab kaksteist jüngrit

¹ Kutsunud kokku kaksteist jüngrit, andis Jeesus neile väe ja meelevalla välja ajada kurje vaime ja ravida haigusi

² ning läkitas nad kuulutama Jumala riiki ja tervendama haigeid.

³ Ta ütles neile: „Ärge võtke midagi teele kaasa, ei keppi ega reisipauna ega leiba ega raha ega teist särki!

⁴ Kuhu majja te ka sisse astute, sinna jääge, kuni te linnast lahkute.

⁵ Kus teid vastu ei võeta, sellest linnast lahkuge ja raputage selle koha tolm oma jalgelt maha tunnistuseks nende vastu!“

⁶ Nad asusid teele ja käisid külast külla, kuulutasid evangeeliumi ja tegid haigeid terveks kõikjal.

⁷ Nelivürst Herodes sai kuulda kõigest toimunust ja oli kimbatuses, sest mõned ütlesid, et Johannes on üles äratatud surnuist,

⁸ teised aga, et Eelija on ilmunud ja kolmandad, et keegi muistsetest prohvetitest on üles tõusnud!

⁹ Kuid Herodes ütles: „Johannese pea lasksin ma maha raiuda. Kes on aga siis see, kellest ma kuulen sääraseid asju?“ Ja ta püüdis Jeesust näha saada.

Jeesus toidab viit tuhandet meest

¹⁰ Kui apostlid pöördusid tagasi, jutustasid nad Jeesusele, mida nad olid teinud. Jeesus võttis nad kaasa ja eraldus koos nendega linna, mida kutsuti Betsaidaks.

¹¹ Aga kui rahvas sellest teada sai, järgnesid nad talle. Jeesus võttis nad vastu ning rääkis neile Jumala riigist ja tervendas need, kes tervendamist vajasisid.

¹² Päev hakkas õhtusse jõudma ja ta juurde astusid kaksteist jüngrit ja ütlesid: „Saada rahvas minema, et nad lähöksid ümberkaudsetesse linnadesse ja asulatesse toitu ja öömaja otsima, sest me oleme siin inimtühjas paigas.“

¹³ Kuid Jeesus ütles neile: „Andke teie neile midagi süüa!“

Nad vastasid: „Meil ei ole rohkem kui viis leiba ja kaks kala, kui me just ei lähe ega osta toitu kogu sellele rahvale.“

¹⁴ Seal oli umbes viis tuhat meest. Siis ütles Jeesus oma jüngritele: „Seadke nad istuma gruppidesse umbes viiekümne kaupa.“

¹⁵ Jüngrid tegid nõnda ja kõik istusid maha.

¹⁶ Jeesus võttis need viis leiba ja kaks kala, vaatas üles taevasse, õnnistas neid ja murdis ning andis jüngrite kätte rahvale jagamiseks.

¹⁷ Nad sõid ja kõikide kõhud said täis. Ja neist üle jäänud palukesi korjati kokku kaksteist korvitäit.

Peetrus tunnistab Jeesuse Messiaks

¹⁸ Kord, kui Jeesus oli üksi palvetamas ja ta jüngrid olid temaga, küsis ta neilt: „Kelle ütlevad inimesed mind olevat?“

19 Nad vastasid talle: „Mõned ütlevad Ristija Johannese, mõned Eelija ja mõned kellegi muistsetest prohvetitest, kes on üles tõusnud.“

20 Jeesus küsis neilt: „Aga teie? Kelle teie ütlete mind olevat?“ Peetrus vastas: „Jumala Messia!“

Jeesus räägib oma surmast

21 Aga Jeesus hoiatas neid ja keelas sellest kellegi rääkimast.

22 Ja ta ütles: „Inimese Poeg hüljatakse ning ta peab palju kannatama rahvavanemate, ülempreestrite ja kirjatundjate käes; ta tapetakse ning kolmandal päeval äratatakse üles.“

23 Jeesus ütles kõikidele: „Kui keegi tahab olla minu jünger, siis ta salaku end maha ja kandku iga päev oma risti ja järgnegu mulle!

24 Sest kes tahab päästa oma elu, kaotab selle, kuid kes kaotab oma elu minu pärast, see päästab selle.

25 Mis kasu on inimesel, kui ta võidaks kogu maailma, oma hingele teeks aga kahju?

26 Igaüks, kes häbeneb mind ja minu sõnu, seda häbeneb ka Inimese Poeg, kui ta tuleb oma auhiilguses ning Isa ja pühade inglite auhiilguses.

27 Kuid tõesti, ma ütlen teile, siin seisavad mõned, kes ei maitse surma, enne kui nad näevad Jumala riiki.“

Jeesuse muutmine

28 Umbes nädal pärast seda võttis Jeesus kaasa Peetruse, Johannese ja Jaakobuse ning läks üles mäele palvetama.

29 Palvetamise ajal muutus tema pale ja ta riided muutusid säravaks kui välgu valgus.

30 Ja ennäe, kaks meest, Mooses ja Eelija, kõnelesid temaga.

31 Nad ilmusid auhiilguses ja kõnelesid tema lahkumisest, mille ta pidi täide viima Jeruusalemmas.

32 Peetrus ja tema kaaslased olid väsimusest uinunud, aga kui nad ärkasid, nägid nad Jeesuse auhiilgust ja kahte meest tema juures seisvat.

33 Kui Mooses ja Eelija olid Jeesuse juurest lahkumas, ütles Peetrus: „Õpetaja, siin on meil hea olla. Teeme kolm telki: ühe sulle, ühe Moosesele ja ühe Eelijale.“

34 Kui Peetrus kõneles, tuli pilv ja varjas neid. Jüngrid kartsid, kui pilv neid kattis.

35 Pilve seest kostis hääl: „See on minu Poeg, kelle ma olen valinud. Teda kuulake!“

36 Kui hääl oli rääkinud, nägid nad, et Jeesus oli üksi. Jüngrid hoidsid selle enese teada ega rääkinud sel ajal kellelegi, mida nad olid näinud.

Jeesus tervendab poisi

37 Järgmisel päeval, kui nad mäelt laskusid, tuli Jeesusele vastu suur rahvahulk.

38 Ja üks mees rahva hulgast kisendas: „Õpetaja, ma anun sind, vaata mu poja peale, sest ta on mu ainus laps!“

39 Vaim haarab temast kinni ja poiss karjatab äkki. Vaim heidab ta krampidesse, nii et ta suust tuleb välja vahtu. Ta ei jäta teda peaaegu mitte kunagi ja hävitab ta.

40 Ma anusin sinu jüngreid, et nad ajaksid ta välja, aga nad ei suutnud.“

41 Jeesus vastas: „Oh uskmatu ja rikutud sugupõlv! Kui kaua ma pean teie juures olema ja teid välja kannatama? Too oma poeg siia!“

42 Kui poiss oli alles lähenemas, virutas kuri vaim ta krampides maha ja kägistas teda. Jeesus aga sõitles rüvedat vaimu, tegi poisi terveks ning andis isale tagasi.

43 Kõik jahmusid Jumala vägevusest.

Jeesus räägib teist korda oma surmast

Aga kui kõik panid imeks Jeesuse tegusid, siis ütles ta oma jüngritele:

44 „Kuulake tähelepanelikult, mida ma teile ütlen – Inimese Poeg antakse inimeste kätte!“

45 Aga nemad ei saanud aru, mida ta sellega mõtles. See oli nende eest varjatud, et nad ei saaks aru, ja nad kartsid Jeesuselt selle kohta küsida.

Kes on suurim?

46 Jüngrite hulgas tõusis tüli selle üle, kes neist on suurim.

47 Kuid Jeesus, teades nende mõtteid, võttis ühe lapse, pani ta enese kõrvale seisma

48 ja ütles neile: „Kes iganes võtab sellise lapse vastu minu nimel, võtab vastu minu. Ja kes iganes võtab vastu minu, võtab vastu selle, kes mind on läkitanud. Sest kes on väikseim teie hulgas, on suurim.“

49 Siis ütles Johannes: „Õpetaja, me nägime üht meest sinu nimel kurje vaimu välja ajamas ja me keelasime teda, sest ta ei järgi meiega koos sind.“

50 Kuid Jeesus ütles talle: „Ärge keelake teda, sest kes ei ole teie vastu, see on teie poolt!“

Samaarlaste vastuseis

⁵¹ Kui Jeesuse taevasse võtmise aeg kätte jõudis, hakkas ta otsustavalt Jeruusalemma poole minema.

⁵² Ja ta saatis enese ees sõnumitoojad, kes läksid ühte samariitlaste külla tema jaoks öömaja valmis seadma.

⁵³ Kuid külarahvas ei võtnud teda vastu, sest ta oli teel Jeruusalemma.

⁵⁴ Seda nähes ütlesid jüngrid Jaakobus ja Johannes: „Issand, kas sa tahad, et me käsime tulel taevast alla langeda ja nad ära hävitada?“

⁵⁵ Jeesus aga pöördus ümber ja sõitles neid.

⁵⁶ Ja ta läks koos jüngritega edasi teise külla.

Jeesusele järgnemise hind

⁵⁷ Kui nad olid teed käimas, ütles keegi Jeesusele: „Ma järgnen sulle, kuhu sa iganes lähed!“

⁵⁸ Jeesus kostis talle: „Rebastel on urud ja lindudel pesad, aga Inimese Pojal ei ole, kuhu oma pead panna.“

⁵⁹ Ja ühele teisele ütles Jeesus: „Järgne mulle!“

Ent see vastas: „Issand, luba mul esmalt minna isa matma!“

⁶⁰ Jeesus ütles talle: „Las surnud matta ise oma surnuid, sina aga mine ja kuuluta Jumala riiki!“

⁶¹ Ja veel keegi ütles: „Issand, ma tahan sulle järgneda, kuid luba mul esmalt jätta hüvasti oma perega.“

⁶² Kuid Jeesus vastas: „Ükski, kes on pannud käe adra külge ja siis vaatab tagasi, ei kõlba Jumala riigi teenistusse!“

10

Jeesus läkitab seitsekümmend kaks jüngrit

¹ Pärast seda määras Issand veel seitsekümmend kaks jüngrit ja saatis nad kahekaupa enda ees igasse linna ja paika, kuhu ta oli minemas.

² Ta ütles neile: „Lõikus on suur, aga töötegijaid on vähe. Seepärast paluge lõikuse Issandat, et ta saadaks töötegijaid välja oma lõikusele!

³ Minge! Ma saadan teid otsekui tallekesi huntide sekka.

⁴ Ärge võtke rahakotti ega kotti ega sandaale ja ärge tervitage kedagi teel!

⁵ Kui te sisenete majja, öelge kõigepealt: „Rahu sellele kojale!“

⁶ Ja kui seal on rahulaps, jääb teie rahu tema peale, aga kui mitte, pöördub rahu teie juurde tagasi.

⁷ Jääge sinna majja, sööge ja jooge kõike, mida nad teile pakuvad, sest töötegija on oma palka väärt. Ärge käige ühest majast teise!

⁸ Kui te lähete linna ja teid võetakse vastu, sööge, mis teie ette pannakse.

⁹ Tervendage sealseid haiged ja öelge neile: „Jumala riik on teie lähedal!“

¹⁰ Aga kui te lähete linna ja teid ei võeta vastu, minge linnaväljakule ja öelge:

¹¹ „Isegi teie linna tolmu, mis on meie jalgadel, pühime me ära teile hoiatuseks. Kuid teadke seda: Jumala riik on lähedal!“

¹² Ma ütlen teile, Soodomal läheb sel päeval kergemini kui sellel linnal.

¹³ Häda sulle, Korasin! Häda sulle, Betsaida! Kui Tüüroses ja Siidonis oleksid sündinud need imeteod, mis teie juures sündisid, siis oleksid nad ammugi kotiriides ja tuhas meelt parandanud.

14 Aga Tüürosel ja Siidonil läheb kohtupäeval kergemini kui teil.

15 Ja sina, Kapernaum, kas sind peaks ülendatama taevani? Sa langed alla pörgupõhja!

16 Kes iganes teid kuulab, see kuulab mind, kes teid ära tõukab, see tõukab ära minu; aga kes minu ära tõukab, tõukab ära tema, kes mind läkitas.“

17 Seitsekümmend kaks jüngrit saabusid tagasi röömsatena ja ütlesid: „Issand, isegi kurjad vaimud alluvad meile sinu nimes!“

18 Ta vastas: „Ma nägin saatanat kui välku taevast langemas.

19 Ma olen andnud teile meelevalla tallata madude ja skorpionite peal ja kogu vaenlase väe peal. Miski ei tee teile kahju.

20 Kuid ärge röömustage, et vaimud teile alistuvad, vaid röömustage, et teie nimed on taevasse kirja pandud!“

21 Selsamal ajal täitus Jeesus röömuga Pühas Vaimus ja ütles: „Ma ülistan sind, Isa, taeva ja maa Issand, et sa selle oled pannud varjule tarkade ja arusaajate eest, kuid ilmutanud lapsemeelsetele! Jah, Isa, nõnda on see olnud sulle meelepärane.

22 Kõik on mu Isa andnud minu kätte. Keegi ei tea, kes on Poeg, kui ainult Isa, ja kes on Isa, kui vaid Poeg, ja see, kellele Poeg soovib teda ilmutada.“

23 Ja omavahel olles Jeesus pöördus jüngrite poole ja ütles: „Õnnistatud on silmad, mis näevad seda, mida teie näete.

24 Sest ma ütlen teile, paljud prohvetid ja kuningad tahtsid näha seda, mida teie näete,

ega ole näinud, ja kuulda, mida teie kuulete, ega ole kuulnud.“

Tähendamissoona heast samaarlasest

²⁵ Kord tõusis üks kirjatundja püsti, et Jeesust proovile panna. „Õpetaja,“ küsis ta, „mida ma pean tegema, et pärida igavest elu?“

²⁶ „Mis on Seaduses kirjas?“ küsis ta. „Kuidas sa seda mõistad?“

²⁷ Ta vastas: „Armasta Issandat, oma Jumalat, kogu oma südamest ja kogu oma hingest ning kogu oma jõust ja kogu oma mõistusest, ja armasta oma ligimest nagu iseennast!“

²⁸ „Sa oled õigesti vastanud,“ vastas Jeesus. „Tee seda, ja sa jääd elama!“

²⁹ Aga tahtes ennast õigustada, küsis ta Jeesuselt: „Ja kes on minu ligimene?“

³⁰ Jeesus ütles vastuseks: „Üks mees läks Jerusalemmast alla Jeerikosse, kui ta sattus röövlite kätte. Nad röövisid ta riided, peksid teda ja läksid ära, jättes ta poolsurnuna maha.“

³¹ Sama teed juhtus minema keegi preester ja meest nähes möödus temast teisel pool teed.

³² Nõndasamuti ka leviit: kui ta selle kohani jõudis ja teda nägi, läks teisele poole teed.

³³ Ka üks samaarlane jõudis samasse kohta, ja kui ta nägi meest, oli tal temast hale.

³⁴ Ta läks mehe juurde, sidus tema haavad ning valas neile õli ja veini. Siis ta pani mehe oma eesli selga, viis öömajale ja hoolitses tema eest.

³⁵ Järgmisel päeval võttis ta kaks teenarit* ja andis need peremehele: „Kanna tema eest hoolt, ja kui

* **10:35** Üks teenar oli töölise keskmine päevapalk.

ma tulen tagasi, hüvitan lisakulud, mida sa tema pärast tegid.“

³⁶ Milline neist kolmest oli sinu arvates ligimene sellele mehele, kes röövlite kätte langes?“

³⁷ Kirjatundja vastas: „See, kes tema vastu armuline oli.“

Jeesus ütles: „Mine ja tee samamoodi!“

Jeesus Marta ja Maarja kodus

³⁸ Kui Jeesus ja ta jüngrid olid teel, jõudsid nad külla, kus üks naine, Marta, ta vastu võttis.

³⁹ Tal oli õde nimega Maarja, kes istus Issanda jalge ees ja kuulas, mida ta rääkis.

⁴⁰ Aga Marta oli mures kõigi toimetuste pärast, mis ta pidi tegema. Ta tuli Jeesuse juurde ja küsis: „Issand, kas sa ei hooli, et mu õde jättis kogu töö ainult minu kanda? Ütle talle, et ta mind aitaks!“

⁴¹ „Marta, Marta,“ vastas Issand, „sa oled mures ja rahulolematu paljude asjade pärast,

⁴² kuid tarvis on vaid üht. Maarja on valinud selle, mis on parem, ja seda ei võeta temalt ära.“

11

Jeesus õpetab palvetama

¹ Jeesus oli ühes paigas palvetamas. Kui ta lõpetas, ütles üks tema jüngritest talle: „Issand, õpeta meid palvetama, nii nagu Johannes õpetas oma jüngreid!“

² Ta ütles neile: „Kui te palvetate, siis ütelge: „Isa!

Pühitsetud olgu sinu nimi!

Sinu riik tulgu!

³ Meie igapäevast leiba anna meile iga päev.

⁴ Anna meile andeks meie patud,
nõnda nagu meie andestame igaühele, kes pa-
tustab meie vastu!

Ja ära saada meid kiusatusse.““

⁵ Jeesus ütles neile: „Oletame, et ühel teist on
sõber, kes tuleb keskööl tema juurde ja ütleb:
„Sõber, anna mulle kolm pätsi leiba,

⁶ sest mu sõber on reisilt tulnud minu juurde ja
mul ei ole midagi talle süüa pakkuda.“

⁷ Ja seesolija vastab: „Ära tüüta mind. Uks on
juba lukus ja lapsed on minuga voodis. Ma ei saa
üles tõusta ja sulle anda!“

⁸ Ma ütlen teile, et kui ta ei tõuse leiba andma
tema sõpruse pärast, siis teeb ta seda tema
järjekindluse pärast ja annab talle nii palju, kui
vaja.

⁹ Nii ma ütlen teile: küsige, ja teile antakse; ot-
sige, ja te leiateg; koputage uksele, ja teile avatakse!

¹⁰ Igaüks, kes palub, see saab; kes otsib, see leiab;
ja kes koputab, sellele avatakse!

¹¹ Aga missugune isa teie seast, kellelt poeg
palub kala, annaks talle kala asemel mao?

¹² Või kui ta küsib muna, annaks talle skorpioni?

¹³ Kui nüüd teie, kes te olete kurjad, oskate
anda häid ande oma lastele, kui palju enam teie
Isa taevas annab Püha Vaimu nendele, kes teda
paluvad!“

Jeesus ja Peltsebul

¹⁴ Kord ajas Jeesus välja kurja vaimu, kes oli
keeletu. Kui kuri vaim oli lahkunud, hakkas
tumm mees rääkima ja rahvas oli imestunud.

15 Aga mõned neist ütlesid: „Ta ajab kurje vaimu välja kurjade vaimude valitseja Peltsebuli abil!“

16 Teised panid teda aga proovile, küsides tunnustähte taevast.

17 Jeesus teadis nende mõtteid ja ütles neile: „Iga kuningriik, mis on riius lõhenenud, laastatakse, ja maja, mis on lõhenenud, hävitatakse.“

18 Kui saatan on riius iseendaga, kuidas saab tema kuningriik püsida? Teie ju ütlete, et ma ajan kurje vaimu välja Peltsebuliga.

19 Kui mina peaksin kurje vaimu välja ajama Peltsebuli abil, kelle abil siis teie kasvandikud neid välja ajavad? Seepärast mõistku nemad kohut teie üle!

20 Aga kui mina ajan Jumala sõrmega kurje vaimu välja, siis on Jumala riik saabunud teie juurde.

21 Kui vägimees valvab täies relvastuses oma maja, on tema vara kaitstud.

22 Aga kui keegi veel tugevam teda ründab ja ta alistab, siis võtab ta ära tema relvastuse ja jagab laiali temalt saadud saagi.

23 Kes ei ole minuga, on minu vastu, ja kes ei kogu minuga, pillub laiali.

24 Kui rüve vaim väljub inimesest, hulgub ta põuastes paikades ja otsib hingamist, kuid ei leia seda. Siis ta ütleb: „Ma pöördun tagasi oma majja, kust ma ära tulín.“

25 Tullles leiab ta selle tühjana, puhtaks pühitud ja ehitud.

26 Siis võtab ta kaasa veel seitse vaimu, kes on kurjemad kui ta ise, ning asub sinna elama.

Selle inimese hilisem olukord läheb halvemaks kui varasem.“

²⁷ Kui Jeesus seda kõike rääkis, tõstis üks naine rahva hulgas häält: „Õnnistatud on ema, kes su sünnitas ja sind imetas.“

²⁸ Ta vastas: „Pigem on õnnistatud need, kes Jumala sõna kuulevad ja sellele kuuletuvad.“

Joona tunnustäht

²⁹ Aga kui rahvahulk kasvas, ütles Jeesus: „See sugupõlv on kuri. Ta nõuab tunnustähte, aga talle ei anta muud kui Joona tunnustäht.

³⁰ Nii nagu Joona sai tunnustäheks Niineve rahvale, nii on ka Inimese Poeg sellele sugupõlvele.

³¹ Lõunamaa kuninganna tõuseb üles kohtupäeval koos selle sugupõlvega ja mõistab ta süüdi, sest tema tuli maailma otsast kuulama Saalomoni tarkust, ja nüüd on siin keegi suurem kui Saalomon!

³² Niineve mehed astuvad kohtupäeval üles selle sugupõlve vastu ja mõistavad ta süüdi, sest nemad parandasid meelt Joona kuulutuse peale, aga siin on nüüd üks, kes on suurem kui Joona.

Ihu lamp

³³ Keegi ei süüta lampi ja peida seda ära või pane vaka alla. Ta paneb selle lambijalale, et sisseastuja näeks valgust.

³⁴ Silm on ihu lamp. Kui su silm on hea, on su ihu täidetud valgusega. Aga kui see on kuri, on ihu täis pimedust.

³⁵ Vaata siis, et valgus su sees ei oleks pimedus!

³⁶ Seepärast, kui kogu su ihu on valgust täis ja ükski osa pole pimeduses, siis on ta sama valgusküllane nagu siis, kui lamp sind valgustaks!“

Häda variseridele ja kirjatundjatele

³⁷ Kui Jeesus oli rääkimise lõpetanud, kutsus keegi variser teda enda juurde sööma. Ta läks ja istus lauda.

³⁸ Aga variser oli üllatunud, et Jeesus enne sööki käsi ei pesnud.

³⁹ Issand ütles talle: „Teie, variserid, puhastate karika ja kausi väljastpoolt, aga seestpoolt olete täidetud kadeduse ja kurjusega.

⁴⁰ Te mõistmatud inimesed! Kas mitte tema, kes tegi välise, ei teinud ka sisemise?

⁴¹ Ent andke kausis olev vaestele, ja siis on teie jaoks kõik puhas!

⁴² Häda teile, variserid, et te annate kümnist mündist, ruudist ja igast maitsetaimest, aga te ei hooli õiglusest ja Jumala armastusest. Te peaksite tegema teist, jätmata esimest unarusse.

⁴³ Häda teile, variserid, et te armastate tähtsaid istmeid sünagoogides ja tervitusi turuplatsidel.

⁴⁴ Häda teile, et te olete kui tähistamata hauad, millel inimesed teadmata kõnnivad.“

⁴⁵ Üks kirjatundja vastas talle: „Õpetaja, seda öeldes sa solvad ka meid.“

⁴⁶ Jeesus aga vastas: „Häda ka teile, kirjatundjad, sest te rõhute inimesi koormatega, mida nad vaevu suudavad kanda, ja te ise ei liiguta nende aitamiseks sõrmegi!

⁴⁷ Häda teile, sest te ehitate prohvetitele haudu, teie esiisad on nad aga tapnud!

⁴⁸ Nii te ise tunnistate, et kiidate heaks oma esiisade teod. Nemad tapsid prohvetid, aga teie ehitate neile hauad.

⁴⁹ Seepärast ütleb Jumal oma tarkuses: „Ma saadan neile prohvetid ja apostlid, osa neist nad tapavad ja teisi kiusavad taga.“

⁵⁰ Sellepärast vastutab see sugupõlv kõigi prohvetite vere eest, mis on valatud maailma algusest peale,

⁵¹ Aabeli verest kuni Sakarja vereni, kes tapeti altari ja templi vahel. Jah, ma ütlen teile, see sugupõlv vastutab kõige selle eest!

⁵² Häda teile, kirjatundjad, sest te olete ära võtnud teadmise võtme. Ise te sisse ei läinud, aga olete takistanud neid, kes tahavad minna!“

⁵³ Kui Jeesus sealt lahkus, hakkasid variserid ja kirjatundjad talle vihaselt vastu teda küsimustega rünnates ja

⁵⁴ oodates, et ta ütleks midagi, millest kinni hakata.

12

Hoiatused ja julgustused

¹ Vahepeal, kui kokku oli kogunenud mitmetuhandeline rahvahulk, nii et üksteise peal tallati, kõneles Jeesus esmalt oma jüngritele: „Olge valvel variseride juuretise pärast, mis on silmakirjalikkus!

² Midagi ei ole varjatut, mida ei paljastataks, ega salajast, mis teatavaks ei saaks.

³ Mis te olete pimedas öelnud, saab kuuldavaks valguses, ja mida te kõrva sosistate salakambrites, seda kuulutatakse katustelt.

⁴ Ma ütlen teile, sõbrad, ärge kartke neid, kes ihu tapavad ja pärast seda ei saa midagi teha!

⁵ Aga ma näitan teile, keda te peate kartma: kartke teda, kellel on meelevald teid pärast tapmist heita põrgusse! Jah, ma ütlen teile, teda kartke!

⁶ Kas ei müüda viit varblast kahe penni eest? Ometi pole Jumal unustanud ühtki neist.

⁷ Ent teie juuksekarvadki on kõik ära loetud. Ärge kartke, te olete rohkem väärt kui palju varblasi.

⁸ Ma ütlen teile, et igaüks, kes mind tunnistab inimeste ees, teda tunnistab ka Inimese Poeg Jumala inglite ees.

⁹ Aga kes mind ära salgab inimeste ees, salatakse ära ka Jumala inglite ees.

¹⁰ Igaühele, kes ütleb sõna Inimese Poja vastu, antakse andeks, aga kes teotab Püha Vaimu, sellele ei andestata.

¹¹ Kui teid viiakse sünagoogidesse ning võimude ja valitsejate ette, siis ärge muretsege, kuidas end kaitsta või mida öelda,

¹² sest sel hetkel õpetab Püha Vaim teile, mida te peate ütleva.“

Tähendamissõna rikkast rumalast

¹³ Keegi rahva seast ütles talle: „Õpetaja, käsi mu vennal jagada pärandus minuga!“

¹⁴ Jeesus vastas: „Kes mind on määranud teie vahele kohtunikuks või õigusemõistjaks?“

¹⁵ Siis ta ütles neile: „Olge valvel igasuguse ahnuse pärast, sest inimese elu ei seisne tema omandi külluses.“

16 Ja siis ta rääkis neile tähendamissõna: „Ühe rikka mehe põld andis hea saagi.

17 Ta mõtles endamisi: „Mida ma pean tegema? Mul pole kuhugi oma saaki panna.“

18 Ja ta ütles: „Ma teen nii: ma lõhun maha oma aidad ja ehitan suuremad, kuhu ma kogun vilja ülejäägi.

19 Ja ma ütlen iseendale: „Sul on kõrvale pandud külluses vara paljudeks aastateks. Puhka, söö, joo ja ole rõõmus!“ “

20 Aga Jumal ütles talle: „Sina rumal! Selsamal ööl võetakse sinult su elu. Aga kes saab siis selle, mis sa oled endale soetanud?“

21 Nii on igauhega, kes kogub asju enda jaoks, kuid ei ole rikas Jumalas.“

Ärge muretsege

22 Siis Jeesus ütles jüngritele: „Seepärast ma ütlen teile, ärge muretsege oma elu pärast, mida süüa, ega ihu pärast, mida selga panna,

23 sest elu on enam kui toit ja ihu enam kui rõivad.

24 Vaadake kaarnaid – nad ei külva ega lõika, neil ei ole hoiuruumi ega aita, ometi Jumal toidab neid. Kui palju enam väärt lindudest olete teie!

25 Aga kes teie seast suudaks muretsemisega ennast ühe küünragi pikemaks teha?

26 Ja kui te seda väikest asja ei suuda, milleks siis teiste asjade pärast muretseda!

27 Vaadake, kuidas lilled kasvavad! Nad ei tööta ega ketra. Siiski ma ütlen teile, isegi Saalomon kogu oma hiilguses ei olnud riietatud nii nagu igauks neist.

28 Kui aga Jumal niimoodi riietab väljal rohtu, mis täna on, aga homme heidetakse tulle, kui palju enam ta riietab siis teid, te nõdrausulised!

29 Ärge muretsege selle pärast, mida süüa või juua, ärge vaevake ennast sellega.

30 Sest kõigi nende asjade järel jookseb paganlik maailm, kuid teie Isa ju teab, et te seda vajate.

31 Pigem otsige tema kuningriiki, ja see kõik antakse teile samuti!

32 Ära karda, väike karjake, sest teie Isal on hea meel anda teile kuningriik!

33 Müüge enda omand ja andke tulu vaestele! Varuge enesele kulumatud kukrud ja soetage püsiv varandus taevas, kuhu varas ei tule ja mida koi ei riku.

34 Sest kus on su varandus, seal on ka su süda!

Valvsus

35 Olge riidetatud teenimiseks ja hoidke oma lambid põlemas

36 nagu inimesed, kes ootavad isandat pulmapeolt koju. Et kui ta tuleb ja koputab, on nad otskohe valmis talle ust avama.

37 Õnnistatud on need sulased, kelle isand saabudes leiab nad ootamas. Ma kinnitan teile: ta riietab end teenimiseks, paneb nad lauda istuma ja toidab neid.

38 Õnnistatud on need sulased, kelle isand leiab nad valvamas, isegi kui ta tuleb teise või kolmanda vahikorra ajal öösel.

39 Küllap te mõistate, et kui peremees teaks, millisel öötunnil varas tuleb, ei laseks ta oma majja sisse murda.

40 Ka teie olge valmis, sest Inimese Poeg tuleb tunnil, mil te ei arvagi!“

41 Peetrus küsis: „Issand, kas sa räägid seda tähendamissõna meile või kõikidele?“

42 Issand vastas: „Kes küll on ustav ja arukas majapidaja, kelle isand seab oma sulaste üle neid õigel ajal toitma?“

43 Õnnistatud on sulane, kelle ta isand tulles leiab nõnda tegevat!

44 Tõesti, ma ütlen teile, ta annab tema hoolde kogu oma vara.

45 Aga kui see sulane mõtleb: „Mu isanda tulek viibib,“ ning hakkab peksma teisi sulaseid ja tüdrukuid, sööma ja jooma ja purjutama,

46 siis selle sulase isand tuleb päeval, mil ta ei oota, ja tunnil, mida ta ei tea. Ta raiub sulase tükkideks ja annab talle sama koha uskmatutega.

47 See sulane, kes küll teab oma isanda tahtmist, kuid ei valmistu ega tee tema tahtmise järgi, saab palju peksta.

48 Kuid kes ei tea, aga teeb karistamist väärivaid asju, saab peksta vähem. Igaühelt, kellele on antud palju, nõutakse palju, ja kellele on usaldatud palju, sellelt küsitakse palju rohkem.

Mitte rahu, vaid lahkmeel

49 Tuld olen ma tulnud tooma maa peale, ja kuidas ma soovin, et see oleks juba süttinud!

50 Aga mul on vaja läbi minna ristimisest! Ja millise koorma all ma olen, kuni see on lõpetatud!

51 Kas te arvate, et ma tuln rahu tooma maa peale? Ei, üldse mitte, vaid lahkmeelt.

⁵² Nüüdsest on ühes peres viis üksteise vastu lahkmeeles: kolm kahe vastu ja kaks kolme vastu.

⁵³ Lahkmeeles on isa poja vastu ja poeg isa vastu, ema tütre vastu ja tütar ema vastu, ämm minia vastu ja minia ämma vastu.“

Aegade mõistmine

⁵⁴ Jeesus ütles ka rahvahulgale: „Kui te näete pilve tõusmas läänest, ütlete kohe: „Läheb vihmale.“ Ja nii ta läheb.

⁵⁵ Ja kui puhub lõunatuul, siis te ütlete: „Läheb palavaks.“ Ja nõnda see on.

⁵⁶ Te silmakirjatsejad! Maa ja taeva ilmeid te teate, kuidas tõlgendada! Aga kuidas te siis praegust aega ei oska tõlgendada?

⁵⁷ Miks te ise ei otsusta, mis on õige?

⁵⁸ Kui sa oma vastasega lähed valitseja ette, püüa temaga ruttu teel olles ära leppida, et ta sind ei veaks kohtuniku juurde ja kohtunik ei annaks sind kohtuteenri kätte ja kohtuteener ei heidaks sind vanglasse.

⁵⁹ Ma ütlen sulle, sa ei pääse sealt enne, kui sa oled tagasi maksnud viimsegi veeringu.“

13

Paranda meelt või mine hukka

¹ Samal ajal olid seal mõned, kes rääkisid Jeesusele galilealastest, kelle verd oli Pilaatus seganud nende ohvriandide sisse.

² Jeesus vastas: „Kas te arvate, et need galilealased olid patusemad kui teised, et nad niimoodi kannatasid?“

³ Ma ütlen teile – ei. Kui teie ei paranda meelt, hukkute ka teie.

⁴ Või need kaheksateist, kes said surma, kui Siiloahi torn nende peale langes – kas te arvate, et nad olid rohkem süüdi kui kõik teised, kes Jerusalemmas elavad?

⁵ Ma ütlen teile – ei! Aga kui te meelt ei paranda, hukkute samamoodi.“

⁶ Siis ta rääkis neile tähendamissõna: „Ühel mehel oli viigipuu istutatud viinamäele ja ta läks selle juurde vilja otsima, kuid ei leidnud.

⁷ Siis ta ütles aednikule: „Juba kolm aastat käin ma sellelt viigipuult vilja otsimas, kuid ei leia. Raiu see maha! Mis ta raiskab mulda!“

⁸ „Isand,“ vastas mees, „las see olla veel üks aasta: ma kaevan selle ümber ja panen sõnnikut.

⁹ Võib-olla kannab see järgmisel aastal vilja. Kui mitte, siis raiun ta maha!““

Jeesus tervendab naise hingamispäeval

¹⁰ Jeesus oli õpetamas ühes sünagoogis hingamispäeval

¹¹ ja seal oli naine, keda vaim oli hoidnud kaheksateist aastat haigena. Ta käis kõveras ega saanud ennast sirgu ajada.

¹² Teda nähes kutsus Jeesus ta enda juurde ja ütles talle: „Naine, sind on tehtud vabaks su haigusest!“

¹³ Ja ta pani käed tema peale ning otsekohe läks ta sirgeks ja kiitis Jumalat.

¹⁴ Sünagoogi ülem oli vihane sellepärast, et Jeesus tervendas hingamispäeval, ja ta ütles inimestele: „Kuus päeva on töö tegemiseks. Tulge ja saage terveks nendel päevadel, mitte hingamispäeval!“

15 Issand vastas talle: „Te silmakirjatsejad! Eks igäuks teist vabasta ka hingamispäeval oma härja või eesli sõime küljest ja vii teda jooma?

16 Kas siis ei peaks see naine, Aabrahami tütar, keda saatan juba kaheksateist aastat on hoidnud seotuna, saama vabaks sellest hingamispäeval?“

17 Selle ütlusega said tema vastased häbistatud, aga rahvas rõõmustas auliste tegude pärast, mida ta korda saatis.

Tähendamissõnad sinepiseemnest ja juuretisest

18 Siis Jeesus küsis: „Mille sarnane on Jumala riik? Millega ma peaksin seda võrdlema?

19 See on kui sinepiseeme, mille mees võttis ja oma aeda istutas. See kasvas ja sai puuks ja linnud pesitsesid selle okstes.“

20 Ja jälle ta küsis: „Millega ma veel peaksin võrdlema Jumala riiki?

21 See on kui juuretis, mille naine võttis ja segas umbes kolmekümne kilogrammi jahu sekka, kuni kogu taigen läks hapnema.“

Kitsas uks

22 Jeesus käis läbi linnade ja külade, õpetades ja jätkates teed vaatega Jeruusalemmale.

23 Keegi küsis temalt: „Issand, kas ainult vähesed saavad päästetud?“

Ta ütles neile:

24 „Tehke kõik selleks, et minna sisse kitsast uksest, sest paljud, ma ütlen teile, püüavad siseneda, aga ei suuda!

25 Pärast seda, kui majaperemees üles tõuseb ja ukse sulgeb, seisate te väljas ja palute: „Issand, ava meile uks!“

Aga ta vastab: „Ma ei tea, kes te olete või kust te tulete.“

²⁶ Siis te ütlete: „Me sõime ja jõime koos sinuga ja sa õpetasid meie tänavatel.“

²⁷ Aga tema vastab: „Ma ei tea, kes te olete või kust te tulete. Minge minema, kõik te ülekohtused!“

²⁸ Seal on ulgumine ja hammaste kiristamine, kui te näete Aabrahami, Iisakut ja Jaakobit ja kõiki prohveteid Jumala riigis, teie aga olete välja tõugatud.

²⁹ Inimesed tulevad idast ja läänest, põhjast ja lõunast ning istuvad pidulauda Jumala riigis.

³⁰ Tõesti, seal saavad viimased esimesteks, ja esimesed jäävad viimasteks.“

Jeesuse kurbus Jeruusalemma pärast

³¹ Samal ajal tulid mõned variserid Jeesuse juurde ja ütlesid: „Lahku siit ja mine kuhugi mujale. Herodes tahab sind tappa!“

³² Aga tema vastas: „Minge ja öelge sellele rebasele: „Ma ajan kurje vaime välja ja teen inimesi terveks täna ja homme ning kolmandal päeval jõuan oma eesmärgini.“

³³ Igal juhul pean ma jätkama täna ja homme ja järgmisel päeval, sest tõepoolest, ükski prohvet ei saa surra väljaspool Jeruusalemma.

³⁴ Jeruusalemm, Jeruusalemm, kes sa tapad prohveteid ja viskad kividega surnuks sinu juurde läkitatuid! Kui tihti ma olen soovinud koguda su lapsi, nii nagu kana kogub oma poegi tiibade alla, aga te ei ole tahtnud!

³⁵ Vaata, teie koda on maha jäetud. Ma ütlen teile, te ei näe mind enne, kui te ütlete: „Õnnistatud olgu, kes tuleb Issanda nimel!“ “

14

Jeesus variseri kodus

¹ Ühel hingamispäeval, kui Jeesus läks tuntud variseri koju sööma, jälgiti teda tähelepanelikult.

² Tema ees oli üks mees, kes kannatas vesitõve käes.

³ Jeesus küsis variseridelt ja kirjatundjatelt: „Kas hingamispäeval tohib tervendada või mitte?“

⁴ Nemad aga vaikisid. Ta puudutas meest, tegi ta terveks ja saatis ära.

⁵ Siis ta küsis neilt: „Kui teist kellegi poeg või härg kukub kaevu hingamispäeval, kas te siis ei tõmba teda kohe välja?“

⁶ Ja neil ei olnud midagi öelda.

⁷ Kui ta märkas külalisi laua ääres aulisemaid istekohti valimas, rääkis ta neile tähendamissõna:

⁸ „Kui sind keegi kutsub pulma, ära võta endale aulist kohta, sest võib-olla on keegi kutsutu sinust auväärsem.“

⁹ Ja siis tuleb peremees, kes teid mõlemaid kutsub, sinu juurde ja ütleb: „Anna koht temale!“ Ja sa pead häbistatuna võtma kõige viimase koha.

¹⁰ Aga kui sa oled kutsutud, siis võta kõige tagasihoidlikum koht, et kui peremees tuleb ja sulle ütleb: „Sõber, tule paremale kohale!“, siis sind austatakse kõigi teiste külaliste juuresolekul.

¹¹ Sest igaüht, kes ennast ise ülendab, alandatakse, ja kes ennast ise alandab, seda ülendatakse!“

12 Siis ütles Jeesus oma võõrustajale: „Kui sa pakud lõuna- või õhtusööki, siis ära kutsu oma sõpru, vendi ja õdesid, sugulasi või rikkaid naabreid, sest kui sa seda teed, võivad nad tasuks sind vastu kutsuda.

13 Vaid kui sa pakud pidusööki, siis kutsu vaeseid ja vigaseid ja jalutuid ja pimedaid,

14 ja sa saad õnnistatud. Sest nemad ei saa sulle tasuda, vaid see tasutakse sulle õigete ülestõusmisel.“

Tähendamissõna suurest pidusöögist

15 Kui aga üks nendest lauas istujatest seda kuulis, ütles ta Jeesusele: „Õnnistatud on see, kes sööb pidulauas Jumala riigis!“

16 Jeesus vastas: „Üks mees valmistas suure pidusöögi ja kutsus palju külalisi.

17 Määratud tunnil saatis ta sulased kutsutuile ütleva: „Tulge! Kõik on valmis!“

18 Aga nemad kõik hakkasid vabandama. Esimene ütles: „Ma just ostsin põllu ja pean minema seda vaatama. Palun vabanda!“

19 Teine ütles: „Ma just ostsin viis paari härgi ja lähen neid proovima. Palun vabanda mind!“

20 Ja veel üks ütles: „Ma just abiellusin ega saa tulla!“

21 Siis sulane tuli tagasi ja teatas sellest pere-mehele. Majaperemees vihastas ja ütles sulasele: „Mine ruttu linna väljakutele ja tänavatele ja too siia vaesed, vigased, pimedad ja jalutud!“

22 „Isand,“ ütles sulane, „mis sa käkisid, on tehtud, aga veel on ruumi.“

²³ Ja peremees ütles: „Mine välja teedele ja radadele ja veena inimesi tulema, et mu maja oleks täis!“

²⁴ Ma ütlen teile, ükski kutsutuist ei saa minu pidusööki maitsta!“

Jeesusele järgnemise hind

²⁵ Jeesust saatis suur rahvahulk. Ta ütles nende poole pöördudes:

²⁶ „Kui keegi minu juurde tuleb ega vihka oma isa ja ema, naist ja lapsi, vendi ja õdesid, ega tõepoolest ka omaenese elu, see ei saa olla minu jünger.

²⁷ Kes ei kanna oma risti ega järgne mulle, ei saa olla minu jünger.

²⁸ Kui keegi teie seast tahaks ehitada torni, kas ta ei istuks esmalt maha, et arvutada välja maksumus, ja kas tal selle lõpetamiseks raha jätkub?

²⁹ Sest kui ta rajab vundamendi, aga ei suuda ehitust lõpetada, hakkab igaüks seda nähes teda pilkama:

³⁰ „See mees hakkas ehitama, aga ei suutnud lõpetada!“

³¹ Või kui kuningas läheb sõtta teise kuninga vastu. Eks ta siis istu esmalt maha ja mõtle, kas ta on võimeline minema kümne tuhandega selle vastu, kes talle peale tuleb kahekümne tuhandega?

³² Ja kui ta ei ole võimeline, eks ta läkita saadikuid paluma rahutingimusi, kui vastane on veel kaugel.

³³ Samamoodi ei saa ükski teie seast, kes ei loobu kõigest, mis tal on, olla minu jünger.

³⁴ Sool on küll hea, aga kui sool kaotab maitse, kuidas siis sellele maitse tagasi anda?

³⁵ See ei kõlba mulda ega sõnnikuhunnikusse. See visatakse ära.

Kel kõrvad on kuulda, see kuulgu!“

15

Tähendamissõna kadunud lambast

¹ Kõik maksukogujad ja patused kogunesid teda kuulama.

² Aga variserid ja kirjatundjad nurisesid: „See mees võtab vastu patuseid ja sööb koos nendega!“

³ Siis Jeesus rääkis neile tähendamissõna:

⁴ „Kui kellelgi teie hulgast oleks sada lammast ja ta ühe neist kaotaks, kas ta ei jäta üheksakümmend üheksat tühermaale ega läheks kadunud otsima, kuni ta tema leiab?

⁵ Ja kui ta on tema leidnud, võtab ta tema rõõmuga oma õlgadele

⁶ ja läheb koju. Ta kutsub kokku sõbrad ja naabrid ning ütleb: „Rõõmustage koos minuga, sest ma olen leidnud oma kadunud lamba!“

⁷ Ma ütlen teile, samamoodi on taevas ühe meelt parandanud patuse pärast rohkem rõõmu kui üheksakümne üheksa õige pärast, kellele ei ole vaja meeleparandust.

Tähendamissõna kadunud mündist

⁸ Või naine, kellel on kümme hõbemünti ja ta kaotab neist ühe. Kas ta ei süüta lampi ega pühi kogu maja ega otsi tähelepanelikult, kuni ta selle leiab?

⁹ Ja kui ta selle on leidnud, kutsub ta kokku sõbrad ja naabrid ning ütleb: „Rõõmustage koos

minuga, sest ma olen leidnud oma kadunud mündi!“

¹⁰ Samamoodi, ma ütlen teile, rõõmustatakse Jumala inglite ees ühe patuse pärast, kes meelt parandab.“

Tähendamissõna kadunud pojast

¹¹ Jeesus jätkas: „Ühel mehel oli kaks poega.

¹² Noorem ütles isale: „Isa, anna mulle kätte minu osa pärandist!“ Ja ta jagas vara nende vahel.

¹³ Mõne päeva pärast kogus noorem poeg kõik kokku ning läks kaugele maale ja raiskas prassides oma vara.

¹⁴ Kui ta oli kõik ära kulutanud, tuli suur näljahäda sellele maale, ja talle tuli puudus kätte.

¹⁵ Nii ta läks ühe kohaliku inimese juurde, kes saatis ta oma väljadele sigu karjatama.

¹⁶ Ta igatses kõhtu täita kaunadega, mida sead sõid; aga ükski ei andnud talle.

¹⁷ Kui ta arusaamisele tuli, ütles ta: „Kui paljudel minu isa palgalistel on toitu küllaga, aga mina suren siin nälga!

¹⁸ Ma asun teele ja lähen tagasi oma isa juurde ja ütlen talle: „Isa, ma olen pattu teinud taeva vastu ja sinu vastu.

¹⁹ Ma ei ole enam väärt, et mind su pojaks hüütaks! Tee mind üheks oma palgalistest!“ “

²⁰ Nii ta tõusis ja läks oma isa juurde.

Aga kui ta veel kaugel oli, nägi isa teda ja tal oli temast kahju. Ta jooksis pojale vastu, langes talle kaela ja suudles teda.

²¹ Poeg ütles talle: „Isa, ma olen teinud pattu taeva vastu ja sinu vastu. Ma ei ole enam väärt, et mind su pojaks hüütaks!“

22 Aga isa ütles oma sulastele: „Ruttu! Tooge parim rüü ja pange talle selga! Pange sõrmus ta sõrme ja sandaalid talle jalga!

23 Tooge nuumvasikas ja tapke see! Tehkem pidusöök ja rõõmustagem!

24 Sest mu poeg oli surnud, aga ta elab jälle; ta oli kadunud, ja on leitud!“ Ja nii nad hakkasid pidutsema.

25 Samal ajal oli vanem poeg põllul. Kui ta kodule lähenes, kuulis ta muusikat ja tantsu.

26 Ta kutsus ühe sulastest ja küsis, mis lahti on.

27 „Su vend on tulnud koju,“ vastas ta, „ja su isa on tapnud nuumvasika, sest ta on tervena tagasi.“

28 Ent vanem vend vihastas ja keeldus sisse minemast. Siis tuli isa välja ja veenis teda.

29 Tema aga vastas isale: „Vaata! Kõik need aastad olen ma orjanud ega ole kunagi astunud üle su käsust. Aga mulle pole sa andnud isegi noort sikku, et ma võiksin oma sõpradega pidutseda!

30 Aga kui see sinu poeg tuleb koju, kes su varanduse on hooradega ära raisanud, tapad sa talle nuumvasika!“

31 „Mu poeg,“ vastas isa, „sina oled alati minu juures, ja kõik, mis on mul, kuulub ka sulle.

32 Nüüd aga oli meil tarvis pidutseda ja olla rõõmsad, sest see su vend oli surnud ja ta elab jälle, ta oli kadunud ja on leitud.““

16

Tähendamissõna kavalast majapidajast

¹ Jeesus rääkis oma jüngritele: „Oli üks rikas mees, kelle majapidajat süüdistati tema vara raiskamises.

² Mees kutsus majapidaja ja küsis: „Mis see on, mis ma sinu kohta kuulen? Anna aru oma tööst, sest sa ei saa enam majapidaja olla!“

³ Majapidaja mõtles: „Mis ma nüüd teen? Pere-mees võtab mu töö ära! Ma ei ole nii tugev, et kraavi kaevata ja mul on häbi kerjata;

⁴ ma tean, mida ma teen, et inimesed kutsuksid mind oma kodudesse, kui ma kaotan siin oma töö!“

⁵ Nii ta kutsus enda juurde kõik peremehe võlgnikud. Ta küsis esimese käest: „Kui palju sa oled võlgu mu peremehele?“

⁶ „Sada tünni* oliiviõli,“ vastas see.

Majapidaja ütles talle: „Võta oma arveraamat, istu kähku maha ja kirjuta selle asemel kaheksakümmend!“

⁷ Siis ta küsis teise käest: „Aga kui palju sina võlgned?“

„Kolmkümmend vakka† nisu,“ ta vastas.

Ta ütles temale: „Võta oma arveraamat ja kirjuta selle asemel kaksikümmend neli!“

⁸ Peremees kiitis ebaausat majapidajat, sest ta oli nutikalt toiminud. Sest selle maailma inimesed on omasuguste suhtes nutikamad kui valguse lapsed.

⁹ Ma ütlen teile, kasutage maist vara, et endale sõpru leida, et kui see on läinud, teid võetaks vastu igavesse kodusse.

* **16:6** See on umbes 3000 liitrit. † **16:7** See on umbes 30 tonni.

10 Kes on ustav piskus, see on ustav ka paljus, ja kes on ebaaus piskus, see on ebaaus ka paljus.

11 Kui te nüüd maist vara käsutades ei ole olnud ustavad, kes usaldaks teile siis tõelised rikkused?

12 Ja kui te võõra varaga ei ole olnud ustavad, kes annaks siis teie kätte teie oma vara?

13 Ükski sulane ei või teenida kahte isandat: ta kas vihkab üht ja armastab teist või kiindub ühesse ja jälestab teist. Teiegi ei saa teenida korraga Jumalat ja mammonat!“

14 Aga seda kõike kuulsid variserid, kes olid ahned, ja irvitasid Jeesuse üle.

15 Ta ütles neile: „Teie olete need, kes õigustavad endid inimeste ees, aga Jumal teab teie südameid. Mida inimesed hindavad kõrgelt, on Jumala silmis jälestusväärne.

Muud õpetused

16 Seadust ja Prohveteid kuulutati kuni Johanneseni. Sellest ajast peale kuulutatakse Jumala riiki ja igaüks pressib sinna sisse.

17 Maa ja taevas kaovad kergemini kui üksainus kriips Seadusest.

18 Igaüks, kes lahutab oma naisest ja abiellub teisega, rikub abielu, ja mees, kes abiellub lahutatud naisega, rikub abielu.

Rikas mees ja Laatsarus

19 Oli üks rikas mees, kes kandis purpurist ja peenest linasest rõivaid ja elas luksuslikult iga päev.

20 Tema värava ees lamas kerjus nimega Laatsarus, kes oli täis paiseid

²¹ ja igatses süüa seda, mis rikka mehe laualt maha pudenes. Isegi koerad tulid ja lakkusid tema paiseid.

²² Saabus aeg, kui kerjus suri ja inglid kandsid ta Aabrahami sülle. Rikas mees suri samuti ja maeti maha.

²³ Põrgus piineldes vaatas ta üles ja nägi Aabrahami kaugelt ja Laatsarus tema süles.

²⁴ Ta hüüdis talle: „Isa Abraham, ole mulle armuline ja saada Laatsarus, et ta kastaks oma sõrme vette ja jahutaks mu keelt, sest ma piinlen selles tules!“

²⁵ Aga Abraham vastas: „Poeg, kas sa mäletad, et sa said oma hea põlve eluajal kätte, samal ajal kui Laatsarus halva; nüüd lohutatakse teda siin, sina aga oled piinas.“

²⁶ Lisaks sellele on meie ja teie vahele seatud suur kuristik, et need, kes tahavad siit teie juurde minna, ei saa, ega tulla ka sealt siia.“

²⁷ Ta vastas: „Siis ma anun sind, isa, saada Laatsarus mu isa majja,

²⁸ sest mul on viis venda. Las ta hoiatab neid, et ka nemad ei satuks sellesse piinakohta!“

²⁹ Kuid Abraham vastas: „Neil on Mooses ja Prohvetid, kuulaku neid!“

³⁰ „Ei, isa Abraham,“ ütles ta, „vaid kui keegi surnuist nende juurde läheks, siis parandaksid nad meelt!“

³¹ Abraham aga ütles talle: „Kui nad ei kuula Moosest ja Prohveteid, ei veena neid isegi see, kui keegi surnuist üles tõuseks!“ “

17

Patt, usk ja kohustus

¹ Jeesus rääkis oma jüngritele: „On võimatu, et ei tuleks ahvatlusi patule, aga häda sellele, kelle kaudu need tulevad.

² Talle oleks parem, kui ta merre heidetaks vesikivi kaelas, kui et ta ahvatleb üht neist väikestest patule.

³ Vaadake ette!

Kui su vend teeb pattu, manitse teda! Ja kui ta meelt parandab, anna talle andeks!

⁴ Isegi kui ta seitse korda päevas sinu vastu patustab ja seitse korda tuleb tagasi ja ütleb: „Ma kahetsen!“, andesta ikka talle!“

⁵ Apostlid ütlesid Issandale: „Suurenda meie usku!“

⁶ Issand vastas: „Kui teie usk oleks väike nagu sinepiseeme, võiksite öelda sellele mooruspuule: „Juuri end välja ja istuta merre!“ ja see kuuletub teile.

⁷ Kui kellelgi teist oleks sulane kündmas või karja hoidmas, kas ta ütleks väljalt tulnud sulasele „Tule nüüd, istu maha ja söö“?

⁸ Eks ta pigem ütleks „Valmista mulle õhtusöök, sea end valmis ning teeni mind, kuni ma süön ja joon, ning pärast seda söö ja joo ise“.

⁹ Kas ta sulast selle eest tänab, et ta tegi, mida kästi?

¹⁰ Nii ka teie: kui te olete teinud kõik, mida teil on kästnud, siis öelge: „Me oleme tühised sulased ja täitsime ainult oma kohust.“ “

Kümme tervendatud pidalitõbist

11 Teel Jeruusalemma läks Jeesus mööda Samaaria ja Galilea vahelist piiri.

12 Ühte külla minnes oli ta teel kümme pidalitõbist. Nad seisid eemal

13 ja hüüdsid valju häälega: „Jeesus, Õpetaja, halasta meie peale!“

14 Neid nähes ütles Jeesus: „Minge näidake endid preestritele!“ Ja nii kui nad läksid, said nad puhataks.

15 Üks neist tuli tagasi, kui ta nägi, et ta on tervendatud, ja kiitis valju häälega Jumalat.

16 Ta langes Jeesuse jalge ette teda tänades. See mees oli samaarlane.

17 Jeesus küsis: „Eks kõik kümme ole tehtud puhataks? Kus on ülejäänud üheksa?“

18 Kas ühtki ei ole leidunud, kes annaks au Jumalale, peale selle võõramaalase?“

19 Ja ta ütles talle: „Tõuse üles ja mine! Sinu usk on sind tervendanud!“

Saabuv Jumala riik

20 Aga kui variserid temalt küsisid, millal saabub Jumala riik, vastas Jeesus: „Jumala riik ei ole midagi, mida saab vaadelda,

21 ega ka öelda: „See on siin!“ või „Seal!“ sest vaata, Jumala riik on teie sees!“

22 Aga oma jüngritele ütles ta: „Tuleb aeg, mil te igatsete näha üht Inimese Poja päevadest, kuid ei näe.

23 Siis öeldakse teile: „Ta on siin!“ või „Ta on seal!“ Ärge jookske nende järel!

24 Sest Inimese Poeg on oma päeval otsekui välguvihvatus, mis valgustab taevast ühest servast teise.

²⁵ Kuid enne peab ta palju kannatama ja see sugupõlv hülgab ta.

²⁶ Nõnda nagu oli Noa päevil, saab olema ka Inimese Poja päevil:

²⁷ inimesed sõid ja jõid, võtsid naise ja läksid mehele selle päevani, mil Noa läks laeva. Siis tuli veeuputus ja hävitas nad kõik.

²⁸ Samamoodi oli ka Loti päevil. Inimesed sõid ja jõid, ostsid ja müüsid, istutasid ja ehitasid.

²⁹ Aga sel päeval, mil Lott lahkus Soodomast, sadas taevast tuld ja väävlit ning hävitas nad kõik.

³⁰ Täpselt samamoodi on sel päeval, mil Inimese Poeg ilmub.

³¹ Kes sel päeval on katusel ja ta asjad on majas, ärgu mingi alla neid võtma. Samuti ärgu mingi väljal olija koju tagasi!

³² Meenutage Loti naist!

³³ Kes iganes oma elu püüab hoida, kaotab selle, ja kes iganes oma elu kaotab, leiab selle.

³⁴ Ma ütlen teile, sel ööl on kaks ühes voodis – üks võetakse ära, teine jäetakse maha.

³⁵ Kaks naist jahvatavad üheskoos – üks võetakse ära, teine jäetakse maha.

³⁶ Kaks meest on väljal – üks võetakse ära ja teine jäetakse maha.“

³⁷ Nad küsisid: „Kuhu, Issand?“

Ta vastas: „Kus on korjus, sinna kogunevad raisakotkad!“

18

Tähendamissõna lesknaise järjekindlusest

¹ Jeesus rääkis oma jüngritele tähendamissõna sellest, et nad peavad alati palvetama ja mitte alla andma.

² Ta ütles: „Ühes linnas oli kohtunik, kes ei kartnud Jumalat ega hoolinud inimeste arvamusest.

³ Selles linnas oli ka lesknaine, kes tuli alatasa tema juurde palvega: „Anna mulle õigus mu vastase üle!“

⁴ Mõnda aega kohtunik keeldus. Aga lõpuks ta mõtles endamisi: „Kuigi ma ei karda Jumalat ega hooli inimeste arvamusest,

⁵ siis kuna see lesk mind tüütab, vaatan, et ta saaks õiguse. Muidu vaevab ta mind oma mangu misega ära!“

⁶ Ja Issand ütles: „Kuulake, mida ebaõiglane kohtunik ütleb!

⁷ Kas siis Jumal ei peaks tegema õigust oma valitutele, kes tema poole kisendavad päevad ja ööd? Kas ta peaks viivitama neile vastamisega?

⁸ Ma ütlen teile, küll ta vaatab, et nad peagi õiguse saavad! Ometi, kui Inimese poeg tuleb, kas ta siis leiab usku maa pealt?“

Tähendamissõna variserist ja maksukogujast

⁹ Mõnele neist, kes olid kindlad, et nad on Jumala silmis laitmatud ja seetõttu suhtusid teistesse üleolevalt, rääkis Jeesus selle tähendamissõna:

¹⁰ „Kaks meest läksid templisse palvetama, üks oli variser ja teine maksukoguja.

¹¹ Variser tõusis püsti ja palvetas: „Jumal, ma tänan sind, et mina ei ole selline nagu muud inimesed: röövliid ja kurjategijad, abielurikkujad, ega ka selline nagu see maksukoguja.

12 Mina paastun kaks korda nädalas ja maksan kümnest kõigest, mis ma saan.“

13 Aga maksukoguja seisis eemal. Ta ei julgenud isegi taevasse vaadata, vaid lõi endale vastu rinda ja ütles: „Oh Jumal, ole mulle patusele armuline!“

14 Ma ütlen teile, tema läks koju õigeks mõistetuna Jumala ees, mitte teine. Sest igaüht, kes ennast ise ülendab, alandatakse; aga kes ennast alandab, seda ülendatakse!“

Väikesed lapsed ja Jeesus

15 Inimesed tõid ka Jeesuse juurde lapsi, et ta neid puudutaks. Aga seda nähes jüngrid sõitlesid neid.

16 Ent Jeesus kutsus lapsed enese juurde ja ütles: „Laske lapsed minu juurde tulla, ärge keelake neid, sest selliste päralt on Jumala riik.“

17 Tõesti, ma ütlen teile, kes Jumala riiki vastu ei võta nagu laps, ei pääse sinna sisse.“

Rikas valitseja

18 Üks valitseja küsis Jeesuselt: „Hea Õpetaja, mida ma pean tegema, et ma päriksin igavese elu?“

19 „Miks sa nimetad mind heaks?“ vastas Jeesus, „Keegi muu ei ole hea kui üks – Jumal.“

20 Käske sa tead: ära riku abielu, ära tapa, ära varasta, ära anna valetunnistust, austa oma isa ja ema!“

21 Tema aga ütles: „Seda kõike olen ma pidanud poisieast alates.“

22 Seda kuuldes ütles Jeesus talle: „Üks asi on sul veel puudu: müü ära kõik, mis sul on, ja jaga vaestele, ja sul on siis aare taevas, ning tule, järgne mulle!“

²³ Aga seda kuuldes muutus ta kurvaks, sest ta oli väga rikas.

²⁴ Jeesus vaatas teda ja ütles: „Kui raske on rikastel pääseda Jumala riiki!

²⁵ Hõlpsam on kaamelil minna läbi nõelasilma kui rikkal minna Jumala riiki.“

²⁶ Ent kuulajad küsisid: „Kes siis võib saada päästetud?“

²⁷ Jeesus vastas: „Mis inimestele on võimatu, on Jumalale võimalik!“

²⁸ Peetrus ütles: „Me oleme kõigest loobunud, et sulle järgneda.“

²⁹ „Tõesti, ma ütlen teile,“ vastas Jeesus, „ei ole kedagi, kes on loobunud kodust või naisest või vendadest ja õdedest või vanematest või lastest Jumala riigi pärast,

³⁰ kes mitmekordselt tagasi ei saaks sellel ajal ja tuleval ajastul igaveses elus.“

Jeesus räägib kolmandat korda oma surmast

³¹ Jeesus võttis endaga kaksteist jüngrit ja ütles neile: „Me läheme üles Jeruusalemma ja seal täitub kõik see, mis prohvetid on kirjutanud Inimese Poja kohta!

³² Ta antakse rahvaste kätte. Teda teotatakse, solvatakse ja tema peale sülitatakse,

³³ nad peksavad teda ja tapavad ta. Ja kolmandal päeval tõuseb ta üles.“

³⁴ Jüngrid ei mõistnud sellest midagi. See sõna oli nende eest varjatud ja nad ei teadnud, millest ta räägib.

Pime kerjus saab nägijaks

³⁵ Aga kui Jeesus Jeerikole lähenes, istus üks pime mees tee ääres ja kerjas.

³⁶ Kui ta kuulis rahvahulka möödumas, päris ta, mis lahti on.

³⁷ Nad teatasid: „Naatsareti Jeesus läheb mööda!“

³⁸ Ja ta hüüdis: „Jeesus, Taaveti Poeg, halasta minu peale!“

³⁹ Möödujad sõitlesid teda ja käskisid tal vait olla, aga tema hüüdis seda enam: „Taaveti Poeg, halasta minu peale!“

⁴⁰ Jeesus peatus ja käskis pimedat enda juurde tuua. Aga kui pime lähemale tuli, küsis Jeesus temalt:

⁴¹ „Mida sa tahad, et ma sulle teeksin?“

„Issand, ma tahan näha!“ vastas ta.

⁴² Jeesus ütles talle: „Võta vastu oma nägemine! Sinu usk on su terveks teinud!“

⁴³ Otsekohe nägi ta jälle ja järgnes Jeesusele Jumalat kiites. Kui inimesed seda nägid, kiitsid ka nemad Jumalat.

19

Sakkeus ja maksukoguja

¹ Kui Jeesus jõudis Jeerikosse, läks ta sealt läbi.

² Seal oli mees nimega Sakkeus; ta oli maksukogujate ülem ja ta oli rikas.

³ Sakkeus tahtis näha, kes Jeesus on, aga ei näinud üle rahvahulga, sest ta oli lühikest kasvu.

⁴ Ta jooksis ettepoole ja ronis metsviigipuu otsa, et teda näha, sest Jeesus pidi sealtkaudu minema.

⁵ Kui Jeesus selle kohani jõudis, vaatas ta üles ja ütles: „Sakkeus, tule kohe alla! Ma pean täna sinu kodus peatuma!“

⁶ Sakkeus tuli alla ja võttis ta röömsalt vastu.

⁷ Seda nähes nurisesid kõik: „Tema on patuse mehe juurde külla läinud!“

⁸ Kuid Sakkeus ütles Issanda ette astudes: „Vaata, Issand! Siin ja praegu annan ma poole oma varandusest vaestele, ja kui oma olen kelleltki midagi välja petnud, maksan selle neljakordselt tagasi.“

⁹ Siis Jeesus ütles temale: „Pääste on tulnud täna sellesse majja, sest ka see mees on Aabrahami poeg.“

¹⁰ Sest Inimese Poeg on tulnud otsima ja päästma kadunud.“

Tähendamissõna kümnest naelast

¹¹ Kui nad teda kuulasid, rääkis Jeesus veel ühe tähendamissõna, sest ta oli Jeruusalemma lähedal ja inimesed arvasid, et Jumala riik saabub kohe.

¹² Ta ütles: „Üks kõrgest soost mees reisis kaugele maale, et lasta end seal määrata kuningaks ja siis tulla tagasi.“

¹³ Niisiis ta kutsus kümme oma sulastest ja andis neile kümme naela* raha: „Kaubelge seni, kuni ma tagasi tulen!“

¹⁴ Aga tema alamad vihkasid teda ja läkitasid saadikud talle järele ütleva: „Me ei taha seda meest endale kuningaks!“

* **19:13** Üks nael oli võrdne umbes kolme kuu teenistuse eest saadud palgaga.

15 Aga ta sai kuningaks ja läks tagasi koju. Ta käskis kutsuda need sulased, kellele ta oli raha andnud, et näha, kui palju nad olid teeninud.

16 Esimene tuli ja ütles: „Isand, sinu nael on kümme juurde teeninud.“

17 „Hästi tehtud, mu hea sulane!“ vastas peremees. „Kuna sa oled olnud ustav nii väheses, siis annan sulle meelevalla kümne linna üle.“

18 Teine tuli ja ütles: „Isand, sinu nael on viis juurde teeninud.“

19 Peremees vastas sellelegi: „Sina valitse viie linna üle!“

20 Siis tuli järgmine sulane ja ütles: „Isand, siin on sinu nael, mida ma olen hoidnud taskurätikus.“

21 Ma kartsin sind, sest sa oled karm mees. Sa võtad sealt, kuhu ei ole pannud, ja lõikad, mida sa ei külvanud.“

22 Ta isand vastas: „Sinu enda sõnade põhjal ma mõistan su üle kohut, sa nurjatu sulane! Sa teadsid, et ma olen karm mees: võtan, kuhu ma ei ole pannud, ja lõikan, mida ma ei ole külvanud.“

23 Miks sa siis ei pannud mu raha panka, et ma oleksin selle tagasi tulles kasuga tagasi saanud!“

24 Ja ta ütles juuresolijaile: „Võtke tema nael tema käest ära ja andke sellele, kellel on kümme naela!“

25 „Isand,“ ütlesid nemad, „tal on juba kümme!“

26 Ta vastas: „Ma ütlen teile, et igaühele, kellel on, antakse juurde, aga kellel ei ole, sellelt võetakse ära ka see, mis tal on.“

27 Aga need minu vaenlased, kes mind ei tahtnud enda kuningaks, tooge siia ja surmake minu ees!“ “

Sisenemine Jeruusalemma

28 Ja kui Jeesus oli seda kõnelnud, jätkas ta teed Jeruusalemma.

29 Nii kui ta jõudis Betfage ja Betaania lähedale mäe juurde, mida nimetatakse Õlimäeks, läkitas ta kaks oma jüngritest ning ütles:

30 „Minge külla, mis on teie ees. Seal te leiate kinniseotud sälu, kelle seljas ei ole keegi istunud. Siduge see lahti ja tooge siia!

31 Kui keegi teilt küsib: „Miks te selle lahti seote?“, siis öelge: „Issandal on teda tarvis!“ “

32 Läkitatud läksid ja leidsid kõik täpselt nii, nagu Jeesus neile oli öelnud.

33 Aga kui nad sälu lahti sidusid, küsisid selle omanikud neilt: „Miks te sälu lahti seote?“

34 Ja nad vastasid: „Issand vajab teda!“

35 Nad tõid ta Jeesuse juurde, heitsid oma kuued sälu peale ja panid Jeesuse tema selga istuma.

36 Kui ta edasi liikus, laotasid inimesed oma rõivad tee peale.

37 Aga kui ta jõudis kohani, kus tee läheb alla Õlimäe juurde, hakkas kogu jüngrite hulk rõõmustades valju häälega Jumalat kiitma kõigi imede eest, mida nad olid näinud:

38 „Õnnistatud olgu kuningas, kes tuleb Issanda nimel!“

„Rahu taevas ja au kõige kõrgemal!“

39 Mõned variserid rahva hulgast ütlesid Jeesusele: „Õpetaja, sõitle oma jüngreid!“

40 „Ma ütlen teile,“ vastas ta, „kui nemad vaikiksid, hakkaksid kivid kisendama!“

⁴¹ Nii kui Jeesus Jeruusalemma lähedale jõudis ja linna nägi, nuttis ta tema pärast

⁴² ja ütles: „Kui ometi sinagi oleksid ära tundnud, mis sulle rahu toob – ent nüüd on see sinu silmade eest varjatud.

⁴³ Sest päevad tulevad sinu peale, mil su vaenlased rajavad sinu ümber valli ja piiravad su sisse ja ahistavad sind igast küljest.

⁴⁴ Nad teevad su maatasa, sinu ja su lapsed koos müüridega. Nad ei jäta kivi kivi peale, sest sa ei tundnud ära aega, millal Jumal sinu juurde tuli.“

Jeesus templis

⁴⁵ Jeesus läks templisse ja hakkas välja ajama neid, kes seal ostsid ja müüsid.

⁴⁶ Ta ütles neile: „Kirjutatud on: „Minu koda peab olema palvekoda“, aga teie olete teinud selle röövlikoopaks!“

⁴⁷ Jeesus õpetas templis päevast päeva; aga ülempreestrid, kirjatundjad ja rahvavanemad otsisid võimalust teda tappa.

⁴⁸ Siiski ei leidnud nad ühtki viisi, sest inimesed olid kogu aeg tema ümber tähelepanelikult kuulamas.

20

Jeesuselt päritakse aru meelevalla kohta

¹ Ühel päeval, kui Jeesus rahvast templis õpetas ja evangeeliumi kuulutas, tulid ülempreestrid ja kirjatundjad koos vanematega tema juurde

² ja küsisid: „Ütle, millise meelevallaga sa neid asju teed? Kes sulle selle meelevalla on andnud?“

³ Jeesus vastas: „Mina tahan ka teie käest midagi küsida:

⁴ kas Johannese ristimine oli taevast või inimestest?“

⁵ Nad aga arutasid omavahel: „Kui me ütleme, et taevast, siis ta küsib: „Miks te siis ei uskunud teda?“

⁶ Aga kui me ütleme, et inimestest, siis rahvas viskab meid kividega surnuks, sest nemad on veendunud, et Johannes oli prohvet.“

⁷ Nii nad vastasid: „Me ei tea, kust see oli.“

⁸ Jeesus ütles: „Ega minagi ütle teile, millise meelevallaga ma seda teen.“

Tähendamissõna rentnikest

⁹ Ta jätkas ja rääkis rahvale selle tähendamissõna: „Üks mees istutas viinamäe ja andis selle rentnike kätte ja reisis ära.

¹⁰ Viljakoristamise ajal läkitas ta sulase tööliste juurde, et need annaksid talle osa tema viinamäe viljast. Aga rentnikud peksid teda ja saatsid ta minema tühjade kätega.

¹¹ Ta saatis veel teise sulase, aga ka teda nad peksid, käitusid häbiväärselt ning saatsid minema tühjade kätega.

¹² Ta saatis veel kolmandagi, aga nad haavasid ka teda ja tõukasid välja.

¹³ Siis mõtles viinamäe omanik: „Mis ma nüüd teen? Ma saadan oma armsa poja, ehk nad austavad teda.“

¹⁴ Aga teda nähes arutasid rentnikud omavahel: „See on pärija! Tapame ta ära, et pärand saaks meile!“

¹⁵ Nii nad viskasid ta viinamäelt välja ja tapsid.

Mida nüüd viinamäe omanik teeb nendega?

¹⁶ Ta tuleb ja tapab need rentnikud ja annab viinamäe teiste kätte.“

Seda kuuldes nad ütlesid: „Seda ei tohi juhtuda!“

¹⁷ Jeesus küsis neile otsa vaadates: „Mida siis tähendab see kirjasõna:

„Kivi, mille ehitajad pidasid kõlbmatuks, on saanud nurgakiviks?“

¹⁸ Igaüks, kes selle kivi peale kukub, kukub end puruks, ja kelle peale see kivi langeb, selle see purustab.“

¹⁹ Kirjatundjad ja ülempreestrid otsisid võimalust teda kinni võtta, kuid nad kartsid inimesi. Nad said aru, et Jeesus oli selle tähendamissõna rääkinud nende kohta.

Maksu maksmine keisrile

²⁰ Ja nad läkitasid Jeesust varitsema nuhid, kes teesklesid siiraid inimesi, et teda tabada sõnadelt ja teda ära anda maavalitseja võimusesse ja meelevalda.

²¹ Ja nuhid küsitlesid teda: „Õpetaja, me teame, et sa räägid ja õpetad õigesti ega ole erapoolik, vaid õpetad Jumala teed kooskõlas tõega.

²² Kas on õige maksta keisrile maksu või mitte?“

²³ Aga Jeesus nägi nende salakavaluse läbi ja ütles ta neile:

²⁴ „Näidake mulle teenarit! Kelle pilt ja kiri sellel on?“ „Keisri,“ vastasid nemad.

²⁵ Jeesus ütles neile: „Andke siis keisrile, mis kuulub keisrile, ja Jumalale, mis kuulub Jumalale!“

²⁶ Ja nad ei saanud teda lõksu püüda sellega, mis ta oli avalikult öelnud. Ja olles hämmastunud tema vastusest, jäid nad vait.

Ülestõusmine ja abielu

27 Jeesuse juurde astusid mõned saduserid, kes eitavad surnuist ülestõusmist, ja küsisid temalt:

28 „Õpetaja, Mooses on meile kirjutanud, et kui mehe vend sureb ja maha jääb naine, aga ei jää lapsi, siis peab see mees abielluma lesega ja vennale järglasi kasvatama.

29 Oli kord seitse venda. Esimene neist võttis naise ja suri lasteta.

30 Siis teine

31 ja kolmas abiellusid temaga ja samamoodi kõik seitse surid, jätmata järele ühtki last.

32 Lõpuks suri ka naine.

33 Kuidas on surnute ülestõusmisel: kelle naine ta on, sest kõik seitse olid temaga abielus?“

34 Jeesus vastas: „Selle maailma inimesed võtavad naisi ja lähevad mehele.

35 Kuid need, keda peetakse vääriliseks olema tulevases ajastus ja surnute ülestõusmises, ei võta naisi ega lähe mehele,

36 sest nad ei saa ka enam surra; nad on inglite sarnased. Nemad on Jumala lapsed, sest nad on ülestõusmise lapsed.

37 Aga et surnud tõusevad üles, seda näitas isegi Mooses põleva põõsa loos, kui ta ütleb, et Issand on Aabrahami Jumal, Iisaki Jumal ja Jaakobi Jumal.

38 Jumal ei ole surnute, vaid elavate Jumal, sest tema jaoks on kõik elus.“

39 Siis mõned kirjatundjad kostsid: „Hästi öeldud, Õpetaja!“

40 Ja keegi ei tihanud rohkem midagi küsida.

Kelle Poeg on Messias?

41 Siis Jeesus ütles neile: „Miks öeldakse, et Messias on Taaveti poeg?

42 Taavet ise ütleb Laulude raamatus:
„Issand ütles minu Issandale:
„Istu mu paremale käele,

43 kuni ma panen sinu vaenlased
su jalge alla jalajäriks.““

44 Taavet hüüab teda Issandaks, kuidas ta siis on tema poeg?“

Hoiatus kirjatundjate eest

45 Aga ta ütles kogu rahva kuuldes jüngritele:

46 „Hoiduge kirjatundjate eest! Neile meeldib kõndida lendlevates kuubedes ja nad armastavad aupaklikke tervitusi turuplatsidel ja esimesi istmeid sünagoogides ja aukohti pidulauas.

47 Nad neelavad alla lesknaiste majad ja silmakirjaks peavad pikki palveid. Nad saavad seda rängema karistuse.“

21

Lesknaise and

1 Kui Jeesus tõstis pilgu, nägi ta rikkaid oma ande templi ohvrikasti panemas.

2 Ta nägi ka üht vaest lesknaist, kes pani sinna kaks leptonit.

3 „Tõesti, ma ütlen teile,“ ütles ta, „see vaene lesknaine andis rohkem kui keegi teine.

4 Sest nemad panid oma küllusest, tema aga oma vaesusest kogu elatise, mis tal oli.“

Ajastu lõpumärgid

⁵ Mõned tema jüngritest rääkisid templi kohta, et see on imeilusate kivide ning hinnaliste kingitustega Jumala jaoks kaunistatud. Jeesus ütles:

⁶ „Tuleb aeg, kui sellest kõigest, mida te näete, ei jäeta kivi kivi peale, vaid kõik kistakse maha!“

⁷ „Õpetaja,“ küsisid nad, „millal see siis sünnib? Ja mis on tunnustäheks, et aeg on käes?“

⁸ Ta vastas: „Vaadake, et teid ei petetaks! Sest paljud tulevad minu nimel, kinnitades: „Mina olen see!“ ja „Aeg on lähedal!“ Ärge minge nende järel!

⁹ Aga kui te kuulete sõdadest ja rahutustest, siis ärge kartke! Need asjad peavad enne sündima, kuid lõpp ei ole veel käes.“

¹⁰ Siis ta ütles neile: „Rahvas tõuseb rahva vastu ja kuningriik kuningriigi vastu.

¹¹ Tuleb suuri maavärinaid ja näljahäda ja katku ning hirmsaid sündmusi ja tunnustähti taevast.

¹² Aga enne seda kõike panevad nad oma käed teie külge ja kiusavad teid taga. Nad annavad teid ära sünagoogidesse ja vanglatesse, teid viiakse kuningate ja valitsejate ette minu nime pärast.

¹³ Ja nii te saate minust tunnistada.

¹⁴ Ärge muretsege enneaegu oma südames, mida vastata enda kaitseks.

¹⁵ Sest mina annan teile sõnad ja tarkuse, mille vastu ei suuda seista ega rääkida ükski teie vastane.

¹⁶ Ka teie vanemad, vennad ja õed, sugulased ja sõbrad annavad teid ära ning tapavad mõned teie seast.

¹⁷ Ja teid vihkavad kõik inimesed minu nime pärast.

¹⁸ Ent ükski juuksekarv ei hävi teie peast!

19 Seiske kindlalt, ja te võidate elu.

20 Aga kui te näete Jeruusalemma vaenlase vägede poolt piiratuna, siis teadke, et häving on lähedal.

21 Siis need, kes on Juudamaal, põgenegu mägedesse, ja need, kes on linnas, lahkugu kiiresti, ja need, kes on maal, ärgu mingi linna.

22 Sest need on kättemaksupäevad, et läheks täide, mis on kirjutatud.

23 Häda neile, kes on lapseotel, ja neile, kes imetavad sellel ajal! Sest suur häda on maa peal ja viha selle rahva vastu!

24 Ja nad langevad mõõga läbi ja nad viiakse vangi kõigi rahvaste sekka. Jeruusalemm jääb rahvaste tallata, kuni rahvaste aeg saab täis.

25 Päikeses, kuus ja tähtedes nähakse ennustuse märke. Maa peal aga on rahvad ahastuses ja hädas mere möirgamise ja veevoogude pärast.

26 Inimesed nõrkevad õudusest maa peale tulevate õnnetuste kartuses, sest taeva vägesid kõigutatakse.

27 Ja sellel ajal nad näevad Inimese Poega tulemas pilvedes väe ja suure kirkusega.

28 Aga kui see kõik hakkab sündima, siis sirutage ennast ja tõstke oma pead, sest teie lunastus läheneb!“

29 Ta rääkis neile tähendamissõna: „Vaadake viigipuud ja kõiki puid!

30 Kui pungad pakatavad, siis te võite ise näha, et suvi on lähedal.

31 Nõnda ka teie, kui te näete kõike seda sündimas, siis teadke, et Jumala riik on lähedal.

³² Tõesti, ma ütlen teile, see sugupõlv ei kao, kuni kõik see on sündinud.

³³ Taevas ja maa kaovad, kuid minu sõnad ei kao iial.

³⁴ Hoidke end, et teie süda ei oleks koormatud liigsöömise, joomingute ega elumuredega, et see päev ei püüaks teid ootamatult lõksu.

³⁵ Sest see langeb kõikide peale, kes maa peal elavad!

³⁶ Valvake ja palvetage kogu aeg, et teid arvataks väärt põgenema kõige selle eest, mis tuleb, ja seisma Inimese Poja ees!“

³⁷ Jeesus õpetas iga päev templis, õhtuti läks ta välja ning ööbis mäel, mida kutsutakse Õlimäeks,

³⁸ ja kõik inimesed tulid varahommikul teda templisse kuulama.

22

Juudas nõustub Jeesuse ära andma

¹ Saabumas oli hapnemata leibade püha, mida kutsutakse paasapühaks,

² ning ülempreestrid ja kirjatundjad otsisid viisi, kuidas Jeesusest lahti saada, sest nad kartsid rahvast.

³ Siis sisenes saatan Juudasesse, keda kutsuti Iskariotiks, kes oli üks kaheteistkümnest.

⁴ Ja Juudas läks ülempreestrite ja templivalvurite juurde ning arutas nendega, kuidas ta saaks Jeesuse ära anda nende kätte.

⁵ Neil oli selle üle hea meel ja nad leppisid kokku, et nad annavad talle raha.

⁶ Juudas nõustus ning hakkas otsima Jeesuse äraandmiseks võimalust, mil rahvast ei ole lähedal.

Viimne õhtusöök

⁷ Saabus hapnemata leibade püha, mil tuli ohverdada paasatall.

⁸ Jeesus läkitas Peetruse ja Johannese ning ütles: „Minge ja tehke ettevalmistusi, et saaksime süüa paasa õhtusööki!“

⁹ „Kus sa tahad, et me selle valmistaksime?“ küsisid nad.

¹⁰ Ta vastas: „Kui te lähete linna sisse, tuleb teile vastu mees, kes kannab veekannu. Minge tema järel majja

¹¹ ja öelge peremehele: „Õpetaja küsib: Kus on külalistetuba, kus ma võiksin süüa paasat oma jüngritega?“

¹² Ta näitab teile suurt ülemist tuba kõige vajalikuga. Valmistage seal kõik ette!“

¹³ Nad läksid ja leidsid asjad täpselt nii, nagu Jeesus neile oli öelnud. Ja nad valmistasid paasasöögi.

¹⁴ Kui see tund saabus, istusid Jeesus ja tema apostlid lauda.

¹⁵ Ta ütles neile: „Ma olen väga igatsenud seda paasasööki süüa koos teiega enne oma kannatusi.

¹⁶ Sest ma ütlen teile, ma ei söö seda enam, kuni kõik on läinud täide Jumala riigis!“

¹⁷ Siis võttis ta karika, tänas ja ütles: „Võtke see ning jagage eneste vahel!

¹⁸ Sest ma ütlen teile, mina ei joo enam viinapuu viljast, enne kui tuleb Jumala riik.“

¹⁹ Ja ta võttis leiva, tänas ja murdis ning andis selle neile ja ütles: „See on minu ihu, mis teie eest antakse; seda tehke minu mälestuseks!“

20 Selsamal kombel võttis ta pärast sööki karika ja ütles: „See karikas on uus leping minu veres, mis teie eest valatakse.

21 Aga selle käsi, kes mu ära annab, on minuga lauas.

22 Inimese poeg läheb küll ära, nii nagu see on määratud, aga häda sellele, kes ta ära annab!“

23 Nad hakkasid üksteiselt küsima, kes see küll peaks nende seast olema, kes seda teeb.

24 Samuti tõusis nende seas vaidlus selle üle, kes neist on suurim.

25 Jeesus ütles neile: „Rahvaste kuningad pere-mehetsevad nende üle ja nende kallal võimutsejaid kutsutakse heategijaiks.

26 Aga teie ei tohi sellised olla! Vaid suurim teie hulgas olgu nagu noorim, ja juht nagu see, kes teenib.

27 Sest kumb on suurem, kas see, kes istub lauas, või see, kes teenib? Eks see, kes istub lauas? Ent mina olen teie hulgas nii nagu see, kes teenib.

28 Teie olete need, kes on minu kõrval olnud minu katsumustes.

29 Ja mina annan teile Kuningriigi, nõnda nagu minu Isa mulle on andnud,

30 et te sööksite ja jooksite minu lauas minu riigis ja istuksite aujärgedel ja mõistaksite kohut Iisraeli kaheteistkümne suguharu üle!

31 Siimon, Siimon, saatan on nõudnud luba sõeluda teid kõiki nagu nisu!

32 Aga mina olen sinu eest palunud, Siimon, et su usk ära ei lõpeks, ja kui sa pärast pöördud, siis kinnita oma vendi!“

33 Aga ta vastas: „Issand, ma olen valmis sinuga minema vanglasse ja surma!“

34 Jeesus vastas: „Ma ütlen sulle, Peetrus, enne kui kukk täna kireb, oled sa kolm korda salanud, et mind tunnend!“

35 Siis Jeesus küsis nende käest: „Kui ma läkitasin teid kukruta, kotita ja sandaalideta, kas teil oli millestki puudus?“

„Mitte millestki,“ vastasid nad.

36 Siis ta ütles neile: „Aga nüüd, kellel on kukkur, võtku see kaasa, samuti kott, ja kellel ei ole, see müügu ära oma kuub ja ostku mõök!“

37 Sest ma ütlen teile, et minus peab minema täide, mis on kirjutatud: „Ta on ülekohtuste sekka arvatud.“ Jah, mis minu kohta on kirjutatud, on täitumas.“

38 Jüngrid ütlesid: „Issand, siin on kaks mõõka!“
„Sellest piisab!“ vastas ta.

Jeesus palvetab Õlimäel

39 Välja minnes läks Jeesus nagu tavaliselt Õlimäele ja jüngrid järgnesid talle.

40 Kui ta jõudis kohale, ütles ta neile: „Palvetage, et te ei satuks kiusatusse!“

41 Ta läks neist eemale kiviviske kaugusele, pani põlved maha ja palvetas:

42 „Isa, kui sa tahad, võta see karikas minult ära; ometi täitugu mitte minu, vaid sinu tahtmine!“

43 Siis ilmus ingel taevast ja kinnitas teda.

44 Ja ahastuses olles palvetas ta veelgi pingsamalt, ja ta higi muutus nagu maha tilkuvateks verepiiskadeks.

45 Kui ta palvetamast tõusis ja jüngrite juurde tagasi läks, leidis ta nad magamas kurbusest kurnatuna.

46 „Miks te magate?“ küsis ta neilt. „Tõuske üles ja palvetage, et te ei satuks kiusatusse!“

Jeesuse kinnivõtmise

47 Kui Jeesus alles rääkis, tuli üles rahvajõuk, ja see mees, keda kutsuti Juudaseks, üks neist kaheteistkümnest, juhtis neid. Ta astus Jeesuse juurde ja suudles teda.

48 Aga Jeesus küsis temalt: „Juudas, kas sa annad Inimese Poja suudlusega ära?“

49 Kui Jeesuse jüngrid nägid, mis on tulemas, küsisid nad: „Issand, kas me peaksime neid mõõkadega lööma?“

50 Ja üks neist lõi ülempreestri sulast, raiudes ära tema parema kõrva.

51 Jeesus vastas: „Aitab sellest!“ Ta puudutas mehe kõrva ja tegi selle terveks.

52 Siis Jeesus ütles ülempreestritele, templivalvuritele ja rahvavanematele, kes olid talle järele tulnud: „Kas ma juhin mässu, et te olete tulnud mõõkade ja keppidega?“

53 Ma olin iga päev teiega templis ja te ei pannud käsi mu külge. Kuid see on teie tund, kus valitseb pimedus.“

Peetrus salgab Jeesuse

54 Nad võtsid Jeesuse kinni, viisid ta ära ja tõid ülempreestri majja. Peetrus järgnes eemalt.

55 Aga kui mõned inimesed sisehoovis tule süütasid ja maha istusid, istus ka Peetrus nende sekka.

56 Üks teenijatüdruk nägi teda tulevalgel istumas. Ta vaatas teda tähelepanelikult ja ütles: „See mees oli koos Jeesusega.“

57 Aga Peetrus salgas: „Naine, ma ei tunne teda.“

58 Pisut hiljem nägi keegi teine teda ja ütles: „Ka sina oled üks neist.“

„Mees, mina ei ole,“ vastas Peetrus.

59 Umbes tund aega hiljem kinnitas keegi teine: „Kindlasti oli see mees temaga, ta on ju galilealane.“

60 Peetrus vastas: „Mees, ma ei tea, millest sa räägid.“ Ja otsekohe, kui ta alles rääkis, kires kukk.

61 Ning Issand pöördus ja vaatas Peetrusele otsa. Siis tuli Peetrusele meelde sõna, mis Issand oli talle öelnud: „Enne kui täna kukk kireb, salgad sina mu kolm korda ära.“

62 Ja ta läks välja ja nuttis kibedasti.

Valvurid pilkavad Jeesust

63 Aga mehed, kes Jeesust valvasid, pilkasid ja peksid teda.

64 Nad katsid kinni ta silmad ja nõudsid: „Prohveteeri! Kes sind praegu löi?“

65 Ja palju muid solvavaid sõnu ütlesid nad talle.

Jeesus Pilaatuse ja Heroodese ees

66 Koidikul kogunesid rahvavanemad, ülempreestrid ja kirjatundjad ning Jeesus viidi nende ette.

67 „Kui sina oled Messias,“ nõudsid nad, „siis ütle seda meile!“

Jeesus aga vastas: „Kui ma teile ütleksin, siis te ei usuks mind,

68 ja kui ma teie käest küsiks, siis te ei vastaks.

69 Aga siitpeale istub Inimese Poeg Kõigeväelise Jumala paremal käel.“

70 Aga nad kõik küsisid: „Kas siis sina oled Jumala Poeg?“

Ta vastas: „Need on teie sõnad, et mina olen.“

⁷¹ Nead aga ütlesid: „Mis tunnistust meil veel on vaja? Me oleme seda tema enese suust kuulnud!“

23

¹ Ja terve nõukogu tõusis püsti ning viis Jeesuse Pilaatuse juurde.

² Nad hakkasid teda süüdistama: „Me oleme leidnud, et see mees õõnestab meie rahvast. Ta on keisrile maksude maksmise vastu ja väidab, et tema on Messias, kuningas.“

³ Pilaatus küsis Jeesuselt: „Kas sina oled juutide kuningas?“

„Need on sinu sõnad,“ vastas Jeesus.

⁴ Siis Pilaatus teatas ülempreestritele ja rahvale: „Ma ei näe põhjust selle mehe süüdimõistmiseks.“

⁵ Nead aga pressisid peale: „Ta keerab oma õpetusega rahva üles kogu Juudamaal. Ta alustas Galileas ja on tulnud kogu tee siia.“

⁶ Seda kuuldes küsis Pilaatus, kas see mees on galilealane.

⁷ Kui ta sai teada, et Jeesus on Heroodese valitsuse all, saatis ta tema Heroodese juurde, kes ka viibis neil päevil Jeruusalemmas.

⁸ Heroodesel oli Jeesust nähes hea meel, sest ta oli juba tükk aega tahtnud teda näha. Ta oli temast palju kuulnud ja lootis näha teda imet tegemas.

⁹ Ta pinnis teda paljude küsimustega, aga Jeesus ei vastanud.

¹⁰ Ent ülempreestrid ja kirjatundjad seisid seal samas teda ägedalt süüdistades.

11 Siis pilkasid teda ka Heroodes ja tema sõdurid. Nad riietasid ta uhkesse rüüsse ja saatsid tagasi Pilaatuse juurde.

12 Sel päeval said Pilaatus ja Heroodes sõpradeks, sest enne seda olid nad olnud vaenlased.

13 Pilaatus kutsus kokku ülempreestrid, valitsejad ja rahva

14 ning ütles neile: „Te olete toonud minu juurde selle mehe ja väidate, et ta õhutab rahvast mässama. Ma olen teda küsitlenud teie ees ega ole tema vastu leidnud ühtki süüd, mida teie tema peale kaebate.

15 Niisamuti pole ka Heroodes, sest ta saatis tema tagasi meie juurde. Nagu näete, ta pole teinud midagi, mis vääriks surma.

16 Ma karistan teda ja lasen tal minna.“

17 Sest ta pidi ühe neist pühade puhul vabaks laskma.

18 Aga kogu rahvas karjus ühel häälel: „Võta see mees! Vabasta meile Barabas!“

19 Barabas oli vangi pandud linnas sündinud mässu ja tapmise pärast.

20 Pilaatus pöördus uuesti nende poole, tahtes vabastada Jeesust.

21 Aga need karjusid: „Löö ta risti! Löö ta risti!“

22 Tema rääkis neile kolmandat korda: „Miks? Mis kuriteo on see mees siis teinud? Ma ei ole tema surmamõistmiseks põhjust leidnud. Sell-epärast ma karistan teda ja lasen ta vabaks.“

23 Nemad aga nõudsid valjult karjudes tema ristilöömist, ja nende kisa jäi peale.

24 Siis Pilaatus otsustas teha nende tahtmist.

25 Ta vabastas mehe, kes mässamise ja tapmise pärast oli vangi heidetud, nagu nad palusid, aga Jeesuse andis ta nende meelevalda alla.

Jeesuse ristilöömine

26 Kuid teda ära viies said nad kätte Siimoni Küreenest, kes just tuli maalt linna, ja nad panid risti tema selga, et ta kannaks seda Jeesuse järel.

27 Suur hulk rahvast käis nende järel tema pärast leinates ja nuttes.

28 Jeesus aga ütles nende poole pöördudes: „Jerusalem! Tütred, ärge nutke minu pärast, nutke iseendi ja oma laste pärast!

29 Sest tuleb aeg, kui te ütlete: „Õnnistatud on viljatud naised, kelle ihu pole kunagi last ilmale kandnud ja rinnad imetanud!“

30 Siis nad ütlevad mägedele: „Langege meie peale!“
ja küngastele: „Katke meid!“

31 Sest kui seda tehakse toore puuga, mis saab veel siis kuivaga?“

32 Kaks teist kurjategijat viidi hukkamisele koos temaga.

33 Kui nad jõudsid kohani, mida kutsutakse Pealuuks, siis nad lõid Jeesuse seal risti koos kurjategijatega, üks temast paremal ja teine vasakul pool.

34 Jeesus ütles: „Isa, anna neile andeks, sest nad ei tea, mida nad teevad!“ Ja nad jagasid liisku heites omavahel ära tema riided.

35 Inimesed vaatasid sealsamas pealt ja isegi valitsejad irvitasid Jeesuse üle. Nad ütlesid: „Teisi on ta päästnud, las ta nüüd päästab iseennast, kui ta on tõesti äravalitu, Jumala Messias!“

³⁶ Ka sõdurid pilkasid teda. Nad astusid ta juurde, pakkusid talle veiniäädikat

³⁷ ja ütlesid: „Kui sina oled juutide kuningas, siis päästa iseennast!“

³⁸ Ja tema kohal oli sildile kirjutatud:

SEE ON JUUTIDE KUNINGAS.

³⁹ Üks ristil rippuvatest kurjategijatest teotas Jeesust: „Kas sa ei ole siis Messias? Päästa iseennast ja meid!“

⁴⁰ Aga teine sõitles teda. „Kas sinagi ei karda Jumalat?“ küsis ta, „Kuna sa ise oled sellesama karistuse all!“

⁴¹ Meid karistatakse õiglaselt, sest me saame, mis me välja teenisime. Kuid see mees pole midagi valesti teinud.“

⁴² Siis ta ütles: „Jeesus, hoia mind meeles, kui sa tuled oma Kuningriiki!“

⁴³ Jeesus vastas talle: „Tõesti, ma ütlen sulle, juba täna oled sa koos minuga paradiisis.“

Jeesuse surm

⁴⁴ Saabunud oli kuues tund*, kui pimedus langes üle kogu maa kuni üheksanda tunnini†,

⁴⁵ sest päike pimenes. Ja templi eesriie rebenes kaheks.

⁴⁶ Jeesus kisendas valju häälega: „Isa, sinu kätte ma annan oma vaimu!“ Ja kui ta seda oli öelnud, heitis ta hinge.

⁴⁷ Kui sadakonna ülem juhtunut nägi, andis ta Jumalale au ja ütles: „See inimene oli tõesti õige!“

* **23:44** *Kuues tund* on keskpäev. † **23:44** *Üheksas tund* on kell kolm pärastlõunal.

⁴⁸ Ja need inimesed, kes olid kokku tulnud seda vaatama, löid sündivat nähes endale vastu rindu ja läksid minema.

⁴⁹ Aga kõik, kes Jeesust tundsid, ja naised, kes olid teda Galileast peale saatnud, seisis eemal ja nägid seda.

Jeesuse matmine

⁵⁰ Seal oli üks nõukogu liige, kelle nimi oli Joosep, hea ja õiglane mees,

⁵¹ kes ei olnud nõus nende otsuse ja tegevusega. Ta oli pärit Juuda linnast Arimaatiast ja ta ootas Jumala riiki.

⁵² Ta läks Pilaatuse juurde ja küsis enesele Jeesuse surnukeha.

⁵³ Ja ta võttis selle alla, mähkis linast kangasse ja asetaskaljusse raiutud hauda, kuhu polnud veel kedagi maetud.

⁵⁴ Ja see oli valmistumispäev, ning hingamispäev oli algamas.

⁵⁵ Naised, kes olid Jeesusega koos tulnud Galileast, läksid Joosepi järel ning nägid hauakambrit ja seda, kuidas tema ihu sinna pandi.

⁵⁶ Siis nad läksid koju ja panid valmis lõhnaõhne ja salvi. Ja hingamispäeval puhkasid nad kätse järgi.

24

Jeesus on üles tõusnud

¹ Nädala esimese päeva varahommikul võtsid naised kaasa lõhnaõhne, mis nad olid valmis pannud, ja läksid hauale.

² Nad leidsid kivi haa eest ära lükatuna,

³ aga kui nad hauda sisse läksid, ei leidnud nad seal Issanda Jeesuse ihu.

⁴ Ja kui nad selle üle pead murdsid, seisid järsku nende kõrval kaks meest välguna helkivates riietes.

⁵ Aga kui naised hirmunult näoga vastu maad kummardasid, ütlesid mehed neile: „Miks te otsite elavat surnute juurest?“

⁶ Teda ei ole siin! Ta on üles tõusnud! Tuletage meelde, mida ta teile ütles veel Galileas olles:

⁷ „Inimese Poeg tuleb anda patuste kätte ja risti lüüa ja kolmandal päeval ta tõuseb jälle üles.“

⁸ Siis neile meenusid Jeesuse sõnad.

⁹ Kui nad pöördusid haua juurest tagasi, kuulusid nad kõike seda neile üheteistkümnele ja kõigile teistele.

¹⁰ Need olid Maarja Magdaleena ja Johanna ja Maarja, Jaakobuse ema, ja teised naised koos nendega, kes rääkisid sellest apostlitele.

¹¹ Aga nad ei uskunud nende juttu, see tundus neile kui mõttetus.

¹² Peetrus aga tõusis püsti ja jooksis haua juurde. Ja kummargil sisse vaadates nägi ta surilinu ning ta läks ära pead murdes selle üle, mis oli sündinud.

Emmause teel

¹³ Selsamal päeval läksid kaks nendest külla nimega Emmaus, see on Jeruusalemmast umbes üheteistkümne kilomeetri kaugusel.

¹⁴ Nad vestlesid omavahel kõigest, mis oli juhtunud.

¹⁵ Ja kui nad vestlesid ning neid asju arutasid, tuli nende juurde Jeesus ise ja kõndis nendega kaasa,

¹⁶ aga nad ei tundnud teda ära.

17 Jeesus küsis nende käest: „Mida te siin omavahel kõndides arutate?“

Nad seisid vaikselt ja vaatasid kurvalt maha.

18 Üks neist, Kleopas, küsis tema käest: „Sa oled vist ainus külaline Jeruusalemmas, kes veel ei tea, mis neil päevil seal on juhtunud?“

19 „Mis siis?“ küsis ta.

„See, mis juhtus Naatsareti Jeesusega,“ vastasid nemad. „Ta oli prohvet, vägev sõnalt ja tegudelt Jumala ja kõigi inimeste ees.

20 Ülempreestrid ja meie valitsejad andsid ta ära surmamõistmiseks ja lõid ta risti,

21 aga meie lootsime, et tema ongi see, kes Iisraeli lunastab. Ja veel enam, täna on kolmas päev, kui see kõik juhtus.

22 Lisaks panid mõned naised meid hämmastuma. Nad käisid täna hommikul haua juures,

23 kuid ei leidnud tema ihu. Naised tulid ja rääkisid meile, et olid näinud nägemust inglitest, kes ütlesid, et Jeesus on elus.

24 Siis mõned meie kaaslastest läksid haua juurde ja leidsid selle täpselt, nagu naised olid öelnud; teda ennast nad aga ei näinud.“

25 Ja tema ütles neile: „Kui taipamatud te olete ja kui aeglased oma südames uskuma kõike, mida prohvetid on rääkinud!

26 Kas Messias ei pidanud seda kõike kannatama ja oma kirkusesse astuma?“

27 Ning alustades Moosesest ja kõikidest prohvetest, seletas Jeesus neile, mida Pühakiri tema kohta ütles.

28 Ja kui nad lähenesid külale, kuhu nad olid minemas, tegi Jeesus, nagu ta läheks edasi.

29 Aga nad käisid talle peale: „Jää meie juurde, sest peagi on õhtu. Päev on kohe lõppemas!“ Ja tema läks sisse ja jäi nendega.

30 Kui ta nendega lauas istus, võttis ta leiva, õnnistas ja murdis ning andis neile.

31 Siis avati nende silmad ja nad tundsid ta ära! Ja ta kadus nende silmist.

32 Nad küsisid üksteiselt: „Eks meie südamed põlenud meie sees, kui ta tee peal meiega rääkis ja meile Pühakirja avas?“

33 Nad tõusid ja läksid tagasi Jeruusalemma. Seal nad leidsid üksteist jüngrit ja teised koos nendega,

34 kes ütlesid: „See on tõsi! Issand on tõesti üles tõusnud ja Siimonile ilmunud!“

35 Siis need kaks rääkisid, mis oli tee peal sündinud ja kuidas nad Jeesuse leiva murdmisest ära tundsid.

Jeesus ilmub jüngritele

36 Kui nad sellest alles rääkisid, seisis Jeesus ise nende keskel ja ütles: „Rahu olgu teiega!“

37 Nad olid jahmunud ja hirmul, arvates, et nad näevad vaimu.

38 Ta ütles neile: „Miks te olete ärevuses ja miks on kahtlus tõusnud teie meeltesse?“

39 Vaadake mu käsi ja mu jalgu. See olen mina! Puudutage mind ja vaadake, sest vaimul ei ole liha ja luid, aga te näete, et minul on!“

40 Ja seda öeldes näitas Jeesus neile oma käsi ja jalgu.

41 Aga kui nad rõõmu pärast ikka veel ei uskunud ja imestasid, küsis ta nende käest: „Kas teil on siin midagi süüa?“

42 Nad andsid talle tüki küpsetatud kala ja meekärge,

43 ja Jeesus võttis ja sõi nende ees.

44 Ta ütles neile: „Need on mu sõnad, mis ma teile ütlesin, kui ma olin veel teiega: kõik peab täide minema, mis Moosese Seaduses, prohvetites ja lauludes on minu kohta kirjutatud.“

45 Siis ta avas nende mõistuse, et nad saaksid Pühakirjast aru.

46 Ja ütles neile: „Nõnda on kirjutatud, et Messias pidi kannatama ja kolmandal päeval üles tõusma surnuist,

47 ja tema nimel peab kuulutatama meeleparandust pattude andeksandmiseks kõigi rahvaste seas, alates Jeruusalemmast.

48 Teie olete nende asjade tunnistajad.

49 Mina läkitan teie peale oma Isa tõotuse! Teie aga jääge sellesse linna seni, kuni teid on riietatud taevase väega!“

Jeesuse taevaminek

50 Jeesus viis nad välja Betaania lähedale, tõstis oma käed ja õnnistas neid.

51 Ja neid õnnistades lahkus Jeesus nende juurest ja võeti üles taevasse.

52 Nemad aga kummardasid teda ja pöördusid suure rõõmuga tagasi Jeruusalemma.

53 Ja viibisid püsivalt templis Jumalat kiites.

**Biblica® Vaba kasutusega Uus Testament,
Pühakiri kaasaegses eesti keeles
Estonian, Standard: Biblica® Vaba kasutusega Uus
Testament, Pühakiri kaasaegses eesti keeles (New
Testament)**

copyright © 2022 Biblica, Inc.

Language: Eesti (Estonian, Standard)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Vaba kasutusega Uus Testament, Pühakiri kaasaegses eesti keeles™
© 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open Estonian Contemporary Version New Testament™
Copyright © 2022 by Biblica, Inc.

Creative Commons License

Uus Testament ehk Teos on tehtud kättesaadavaks Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 rahvusvahelise litsentsi (CC BY-SA) alusel. Litsentsi vaatamiseks külastage aadressi <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> või saatke kiri aadressile Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

„Biblica“ on Biblica, Inc. poolt registreeritud kaubamärk. Iga kord, kui kasutate Biblica® kaubamärki, peab teil olema Biblica, Inc. kirjalik luba. Teost võib kopeerida ja levitada seni, kuni te seda ei muuda ja jätate pealkirja selliseks, nagu see on, koos Biblica® kaubamärgiga. Teose muutmine või tõlkimine loob tuletatud teose, mis nõuab Biblica® kaubamärgi eemaldamist. Kui te avaldate tuletatud teose, peate loetlema tehtud muudatused kohas, kus inimesed neid näevad, näiteks veebisaidil. Samuti peate näitama, kust originaalteos pärineb: „Biblica, Inc originaalteos on tasuta kättesaadav veebisaididel www.biblica.com ja open.bible.“

Olenemata sellest, kas kasutate Teost muudatusteta või teete tuletatud teose, tuleb autoriõiguse avaldus kirjutada Teose/tuletatud teose pealkirjas või autoriõiguse lehele järgmiselt:

Biblica® Vaba kasutusega Uus Testament, Pühakiri kaasaegses eesti keeles™
© 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open Estonian Contemporary Version New Testament™
Copyright © 2022 by Biblica, Inc.

„Biblica“ on kaubamärk, mis on registreeritud Ameerika Ühendriikide Patendi- ja Kaubamärgiametis Biblica, Inc. poolt. Kasutatud Biblica loal.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Oma tuletatud tööd pakkudes peate kasutama sama litsentsi (CC BY-SA) ja reegleid.

Kui soovite teavitada Biblica, Inc.-d seoses Teose tõlkimisega teie poolt, võtke meiega ühendust aadressil <https://open.bible/#feedback>.

Biblica® Vaba kasutusega Uus Testament, Pühakiri kaasaegses eesti keeles™, Audioväljaanne

Audio Copyright © 2023 by Biblica, Inc. and Davar Partners International
This New Testament, or “Work”, is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To see this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

“Biblica” is a trademark registered by Biblica, Inc. Any time you use the Biblica® trademark, you must have permission in writing from Biblica, Inc. You have permission to copy and distribute this Work, as long as you do not change it and you keep the title as it is, which includes the “Biblica®” trademark. Changing or translating this Work will create a derivative work, which will require you to remove the Biblica® trademark. When you publish this derivative work, you must list what changes you have made where people can see them, such as on a website. You must also show where the original Work is from: “The original Work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Whether you use this Work without changes or make a derivative work, the copyright statement must be written on the title or copyright page of the Work/derivative work as follows:

Biblica® Vaba kasutusega Uus Testament, Pühakiri kaasaegses eesti keeles™
© 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open Estonian Contemporary Version New Testament™
Copyright © 2022 by Biblica, Inc.

„Biblica“ on kaubamärk, mis on registreeritud Ameerika Ühendriikide Patendi- ja Kaubamärgiametis Biblica, Inc. poolt. Kasutatud Biblica loal.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also offer your derivative work using the same license (CC BY-SA) and rules.

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this Work, please contact us at <https://open.bible/#feedback>.

Biblica® Open Estonian Contemporary Version New Testament™, Audio Edition

Audio Copyright © 2023 by Biblica, Inc. and Davar Partners International
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-01-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 9 Jan 2025 from source files dated 10 Jan 2025

0d5aa370-d36e-5ddc-b80e-fdfc67aca662